



T.C.
YENİŞEHİR KAYMAKAMLIĞI
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-40188931-160.01.01-78182999
Konu : Bağımlılıkla Mücadelede Sosyal Uyum
Çalışma Raporu

13.06.2023

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi :a) Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 09.06.2023 tarihli ve E-60304494-500-7571342 sayılı yazısı.
b) İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün 12.06.2023 tarihli ve E-49099378-160.01.01-78038128 sayılı yazısı.

Uyuşturucu ile mücadele çalışmaları, yürürlüğe giren Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (UMEP) 218-2023 kapsamında Genel Müdürlüğümüz ve diğer kurum ve kuruluşların katkılarıyla Sağlık Bakanlığının sekretaryasında uygulanmakta ve izlenmektedir.

Bu kapsamda, bağımlı kişilerin sosyal hayata yeniden adaptasyonunu kolaylaştırmak ve bağımlı kişilere ihtiyaç duydukları sosyal hizmetleri sunmak amacıyla sosyal uyum hizmetleri raporlanmış olup gelecek dönemlerde bağımlılıkla mücadele kapsamında yol haritası oluşturmayı hedefleyen kurumlar için hazırlanan Bağımlılıkla Mücadele Sosyal Uyum Çalışma Raporu yazımız ekinde gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Mehmet Necmeddin DİNÇ
İlçe Millî Eğitim Müdürü

Ek:

1- İlçe Koordinasyon Kurulu Toplantı Kararı (3 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği

-Resmi/Özel Okul Kurum Müdürlükleri

Bilgi:

Müdürlüğümüz Hizmet Birimleri

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Güvenciler Mah.1.Cad.No:118/A Yenişehir/MERSİN

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Hatice DEMİRHAN

Telefon No : 0 (324) 325 43 25

E-Posta: yenisehir33_rehberlik@meb.gov.tr

İnternet Adresi:

Faks:3243254327

Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden fcd1-478a-395b-80d8-1e4c kodu ile teyit edilebilir.





T.C.
MERSİN VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-49099378-160.01.01-78038128
Konu : Bağımlılıkla Mücadelede Sosyal Uyum
Çalışma Raporu

12.06.2023

..... KAYMAKAMLIĞINA
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

İlgi : Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün 09.06.2023 tarihli ve E-60304494-500-7571342 sayılı yazısı.

Uyuşturucu ile mücadele çalışmaları, yürürlüğe giren Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (UMEP) 218-2023 kapsamında Genel Müdürlüğümüz ve diğer kurum ve kuruluşların katkılarıyla Sağlık Bakanlığının sekretaryasında uygulanmakta ve izlenmektedir.

Bu kapsamda, bağımlı kişilerin sosyal hayata yeniden adaptasyonu kolaylaştırmak ve bağımlı kişilere ihtiyaç duydukları sosyal hizmetleri sunmak amacıyla sosyal uyum hizmetleri raporlanmış olup gelecek dönemlerde bağımlılıkla mücadele kapsamında yol haritası oluşturmayı hedefleyen kurumlar için hazırlanan Bağımlılıkla Mücadele Sosyal Uyum Çalışma Raporu yazımız ekinde gönderilmiştir.

Gereğini bilgilerinize rica ederim.

Mikail EREN
Vali a.
İl Millî Eğitim Müdür V.

Ek:

- 1-Yazı (1 Sayfa)
- 2-Rapor (69 Sayfa)

Dağıtım:

13 İlçe Kaymakamlığına
(İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Dumlupınar, Gazi Mustafa Kemal Blv. 159 A, 33130
Yenişehir/Mersin
Telefon No : 0 (324) 329 14 81
E-Posta: ozelegitim33@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Bilgi için: Çiğdem ÖZ

Unvan : Memur

İnternet Adresi:

Faks:3243273518

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 5940-6ded-3e43-90c6-6779 kodu ile teyit edilebilir.





T.C.
MERSİN VALİLİĞİ
Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

Sayı : E-60304694-500-7571342
Konu : Bağımlılıkla Mücadelede Sosyal Uyum
Çalışmaları Raporu

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü (Sosyal Uyum Daire Başkanlığı)'nın 07.06.2023 tarihli ve E-32470905-500-6494542 sayılı yazısı.

Bağımlılıkla Mücadele konusunda ilgili diğer kamu kurumları gibi Bakanlığımız da önemli çalışmalar yürütmektedir. Bu doğrultuda uyuşturucu ile mücadele çalışmaları, yürürlüğe giren Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı (UMEP) (2018-2023) kapsamında ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkılarıyla Sağlık Bakanlığının sekretaryasında uygulanmakta ve izlenmektedir. Bağımlı kişilerin sosyal hayata yeniden adaptasyonunu kolaylaştırmak ve bağımlı kişilere ihtiyaç duydukları sosyal hizmetleri sunmak amacıyla sosyal uyum hizmetleri raporlanmış olup ekte yer almaktadır.

Bu kapsamda, bağımlı kişilerin sosyal hayata yeniden adaptasyonunu kolaylaştırmak ve bağımlı kişilere ihtiyaç duydukları sosyal hizmetleri sunmak amacıyla sosyal uyum hizmetleri raporlanmış olup gelecek dönemlerde bağımlılıkla mücadelede kapsamında yol haritası oluşturmayı hedefleyen Kurumlar için yazımız ekinde sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Aysel GÜRSOY
İl Müdürü a.
İl Müdür Yardımcısı V.

Ek: Rapor (69 Sayfa)

Dağıtım:

Mersin İl Milli Eğitim Müdürlüğüne
Mersin İl Sağlık Müdürlüğüne
Mersin İl Müftülüğüne
Mersin İl Emniyet Müdürlüğüne
Mersin İl Jandarma Komutanlığına
Tüm Kurumlara
İl Müdürlüğü Birimleri-kopyaya

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 71522721-2078-440B-A58A-B2294E316A08

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Çankaya Mah. 4716 Sk. No: 16 Akdeniz

(324)237 61 07

(324)231 12 55

KEP Adresi : mersin.acshb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Gizem UYMAZ

Psikolog





TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI

AİLE VE SOSYAL
HİZMETLER
BAKANLIĞI

Bağımlılıkla Mücadelede
Sosyal Uyum Çalışmaları
Raporu

2017-2022



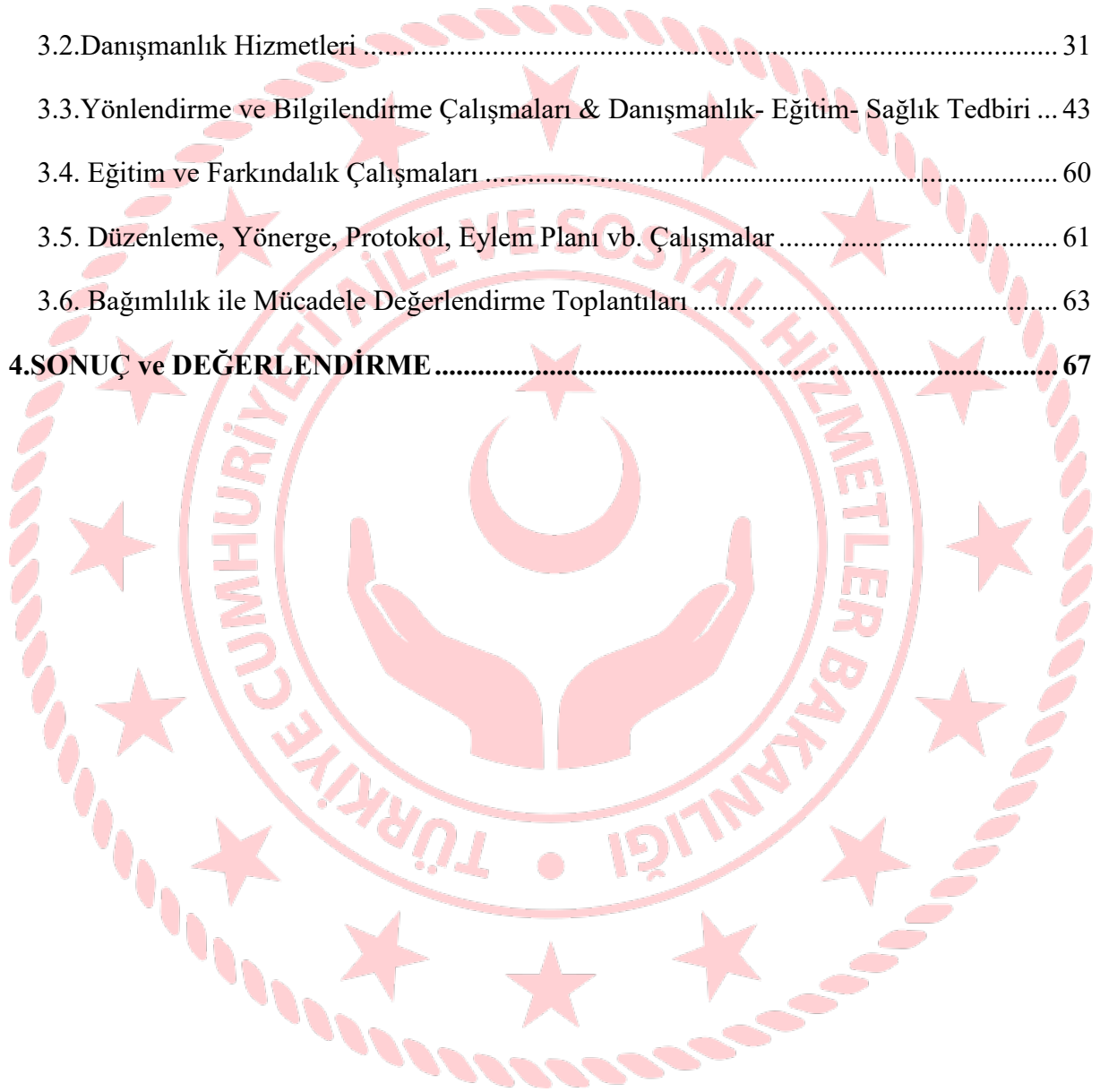
2023

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	4
1. GİRİŞ.....	5
2.SOSYAL UYUM FAALİYETLERİ KAPSAMINDA UYGULANAN/PLANLANAN PROJELER.....	7
ADİYAMAN.....	7
Ben Yeniden Projesi – BEYEN (2021 - ...)	7
ANKARA.....	8
Bağımlı Olma Hayata Katıl Projesi (2019- ...)	8
En İyi Narkotik Polisi: Anne Projesi (2021-...)	9
AYDIN.....	10
Spor ile Hayata Gülümse Projesi (2017-...)	10
BALIKESİR.....	11
Umuda Kapı Açıyorum Hayata Tutunuyorum (2020 - ...)	11
BİTLİS.....	12
Sosyal Destek Projesi (2020-)	12
BURDUR.....	12
Umuda Kapı Açıyorum, Hayata Tutunuyorum Projesi (2021 - ...)	12
BURSA.....	13
Toprakta Sevgiyle Buluşan Eller Projesi (2017-2018)	13
DENİZLİ.....	14
Bağımlılıktan Uzak Çocuk Projesi (2018 - 2022)	14
EDİRNE.....	15
Güvenli İnternet Projesi (2016-2018)	15
Hayatımız Duman Olmasın Projesi (2018-2020)	16

Sağlıklı Yaşama Destek Projesi (2018 - ...)	16
GAZİANTEP	16
El Ele Bağımlılıkla Mücadele Projesi (2022)	16
Hayat Sosyal Uyum Projesi (2022- ...)	18
Hayata Bağlan Sevdiklerini Sevindir Projesi (2018 - 2022)	18
İĞDIR	19
Mücadelede Ben de Varım! Projesi (2022 - ...)	19
İSTANBUL	20
Bağımlılıkla Mücadelede Entegre Katılımlı İş Birliği Platformu (EKİP) Projesi (2019 - ...)	20
Maddeye Değil Hayata Bağlan Projesi	21
KIRIKKALE	23
Umut Projesi (2022- ...)	23
KIRKLARELİ	24
‘Yalnız Değilsin, Birlikte Yeni Bir Hayat Projesi (2021- ...)	24
KASTAMONU	25
Fidanlar Kurumasın Projesi (2018-2019)	25
Çiçekleri Soldurmayaalım Projesi (2018)	25
Hayata Sarıl Projesi (2020 - 2022)	25
SİİRT	27
‘En İyi Narkotik Polisi; Anne Projesi (2021 - ...)	27
Çocuklar Güvende Projesi (2021-2022)	27
SİVAS	28
ŞANLIURFA	28
‘Bağımsız Geleceğe Umut Ol Projesi’ (2023)	28
YALOVA	29

‘Bimekan Vatandaşlarımıza Şefkat Eli’ Projesi (2020).....	29
YOZGAT	30
‘Dost Sanma Duyarlı Ol’ Projesi (2017).....	30
3.RUTİN OLARAK YÜRÜTÜLEN SOSYAL UYUM ÇALIŞMALARI.....	31
3.1.Raporlama Çalışmaları.....	31
3.2.Danışmanlık Hizmetleri	31
3.3.Yönlendirme ve Bilgilendirme Çalışmaları & Danışmanlık- Eğitim- Sağlık Tedbiri ...	43
3.4. Eğitim ve Farkındalık Çalışmaları	60
3.5. Düzenleme, Yönerge, Protokol, Eylem Planı vb. Çalışmalar	61
3.6. Bağımlılık ile Mücadele Değerlendirme Toplantıları	63
4.SONUÇ ve DEĞERLENDİRME.....	67



KISALTMALAR

ALO 183: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Şiddetle Mücadele Hattı

AMATEM: Alkol-Madde Bağımlılığı Araştırma, Tedavi ve Eğitim Merkezi

ASDEP: Aile Sosyal Destek Programı

ASHİM: Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

BMTK: Bağımlılıkla Mücadele Teknik Kurulu

BMKYK: Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu

CİMER: Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi

ÇEMATEM: Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Araştırma Tedavi ve Eğitim Merkezi

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

RAM: Rehberlik ve Araştırma Merkezi

SAMBA: Sigara, Alkol ve Madde Bağımlılığı Tedavi Programı

SED: Sosyal ve Ekonomik Destek

SHM: Sosyal Hizmet Merkezi

SOGEP: Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı

STK: Sivil Toplum Kuruluşu

SYDV: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı

TBM: Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı

TİGEM: Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü

TMK: Türk Medeni Kanunu

TYP: Toplum Yararına Programlar

YEDAM: Yeşilay Danışmanlık Merkezi

1. GİRİŞ

Bakanlığımız Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğünün *Ailelerin ve bireylerin huzur ve mutluluğunu tehdit eden kötü alışkanlık ve bağımlılık sorunlarının önlenmesine ve bu tür sorunların çözümüne yönelik destekleyici projeler hazırlamak ve uygulamak* görevi bulunmaktadır. Bu kapsamda Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak bağımlı birey ve ailelerin iyi oluşlarını tehdit eden sorunların çözümü noktasında çeşitli çalışmalar hayata geçirilmektedir.

Bakanlığımız bağımlılıkla mücadele konusunda koruyucu ve önleyici çalışmalara büyük önem vermektedir. Bu çerçevede ülkemiz genelinde Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimleri (TBM) uygulanmakta olup söz konusu eğitimlere Bakanlığımız personellerinin, kurum bakımında kalan gençlere ve tüm vatandaşlara sunulmaktadır. TBM eğitimleri kapsamında alınan dönüşlerde vatandaşlarımızın söz konusu eğitimlere önemli tevccühlerde bulunduğu, içeriklerden ve sunumlardan büyük oranda istifade ettikleri ve bu tür koruyucu önleyici faaliyetlerin artırılarak devam etmesi noktasında bir beklenti olduğu eğitim raporlarıyla tarafımıza iletilmektedir. 2017 yılından beri TBM eğitimleri kapsamında **720.000** vatandaşımıza söz konusu eğitimler verilmiştir.

Ayrıca Genel Müdürlüğümüzün bir diğer eğitim programı olan Aile Eğitim Programı kapsamında Sağlık başlığında bulunan Madde Kullanım Riski ve Madde Bağımlılığından Korunma eğitim modülü doğrultusunda ülke genelinde vatandaşlarımıza riskli davranışlar, bağımlılık süreci, ergenlerle sağlıklı iletişim ve madde bağımlılığıyla mücadele başlıklarından oluşan bir eğitim programı sunulmaktadır. Ebeveynlere ve gençlere yönelik önemli bilgiler içeren söz konusu eğitimlere 2014 yılından bugüne kadar **444.945** vatandaşımız katılım sağlamıştır.

Ayrıca Bakanlığımız Sağlık Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen Uyuşturucu ile Mücadele Eylem Planı kapsamında sorumlu ve iş birliğinde bulunduğu eylemler kapsamında önemli çalışmalar yürütmektedir. Bu çerçevede madde bağımlısı bireylerin yeniden madde kullanımını önleyebilmek için sosyal uyum hizmetlerini yerine getirmesi konusunda bir görevi bulunmaktadır. Bu çerçevede 2015 yılından itibaren sosyal uyum konusunda bir model planlaması yapılmış, birimler açılmıştır. Birimlerin arzu edilen sonuçları göstermemesi sonucunda ise bu birimler kapatılarak sosyal uyum teması altında gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin Sosyal Hizmet Merkezlerince (SHM) devam ettirilmesine karar verilmiştir.

Bu minvalde Bakanlığımız İl Müdürlükleri temelde SHM'ler bünyesinde sosyal uyum faaliyetlerini devam ettirmişlerdir. Hâlihazırda SHM'ler aracılığıyla yürütülen sosyal uyum hizmetlerinin düzenlenmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Genel Müdürlüğümüz bu doğrultuda gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin yürütülmesi amacıyla bir yönerge çalışması gerçekleştirmektedir.

Bununla birlikte, Bakanlığımız İl Müdürlüklerince sunulan sosyal uyum hizmetlerinin raporlanması tarafımızca ciddi manada önemsenmektedir. Bu nedenle İl Müdürlüklerimiz ile yazışmalar ve görüşmeler yapılarak Türkiye genelinde sosyal uyum kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerin Genel Müdürlüğümüze raporlanması talimatı verilmiş ve bu çerçevede tüm işlemler not edilmiştir.

Söz konusu rapor temelde 2 bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerince başat olarak veya ortaklıklar suretiyle sahada uygulanan projeler yer almaktadır. İkinci kısımda ise Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerince rutin işleyiş içerisinde gerçekleştirilen sosyal uyum faaliyetleri derç edilmiştir.

Tüm bu hazırlıklar sonucu oluşturulan iş bu rapor, ülkemiz genelinde Bakanlığımızın yürütmüş ve yürütmekte olduğu sosyal uyum hizmetlerine ışık tutması nedeniyle büyük bir önem taşımaktadır. Söz konusu raporun ülkemizin bağımlılıkla mücadele seferberliğinde gerek Bakanlığımız gerek diğer paydaş kurumların çalışmalarına katkı sağlayacağı şüphesizdir.

2.SOSYAL UYUM FAALİYETLERİ KAPSAMINDA UYGULANAN/PLANLANAN PROJELER

ADIYAMAN

BEN YENİDEN PROJESİ – BEYEN (2021 - ...)

Kısa Açıklama: '**BEYEN (Ben Yeniden) Projesi**' bağımlılıkla mücadele kapsamında farkındalık oluşturmak amacıyla kamu kurum ve kuruluşların yer aldığı Adıyaman Valiliği tarafından koordine edilen bir projedir. Projenin uygulanmasından sorumlu kişilerin ve kurumların (proje ekibi) görev ve sorumlulukları ile iş tanımları Adıyaman Valiliği tarafından yapılmıştır. Söz konusu proje ile bağımlı bireylerin tespit edilmesi, danışana uygun TEDAVİ planının yapılması ve tedavi sürecinin düzenli bir şekilde TAKİP edilerek SOSYAL UYUM'larının gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır. Projede maddi ihtiyaçlar, paydaş kurumlar tarafından karşılanmıştır.



Proje kapsamında Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ise bağımlı bireyle gerek duyduğunda psiko-sosyal destek görüşmeleri gerçekleştirmek, ailelere psiko-sosyal destek sağlamak, ailelerin madde bağımlılığıyla mücadele etme konusunda bilinçlendirmek noktasında katkı sağlamaktadır. İl Müdürlüğünce görevlendirilen uzman personeller sahada diğer paydaşlarla koordineli bir şekilde yukarıda ifade edilen hizmetleri yerine getirmişlerdir. Proje 25.10.2021 tarihinde başlamış olup hala devam etmektedir.

Projenin paydaşlarını Gençlik Spor İl Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, Müftülük, İl Sağlık İl Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Adıyaman Belediyesi, Adıyaman Üniversitesi, Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Yeşilay (YEDAM) oluşturmaktadır.

BEYEN projesi kapsamında 82 kişiye danışmanlık, 79 aileye danışmanlık hizmeti verilmiştir. Bağımlılıkla mücadele sürecinde koruyucu ve önleyici çalışmalar Bakanlığımızca oldukça önemsenmektedir. Proje süresince koruyucu ve önleyici hizmetler doğrultusunda 36 aile ziyaret edilerek danışmanlık, rehberlik, yönlendirmeler yapılmıştır. Hane ziyaretleri yukarıda ifade edilen paydaş kurumlarla birlikte aile ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. BEYEN projesi kapsamında Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne toplam 108 kişiye hizmet verilmektedir. Ayrıca farkındalık artırma ve kamuoyu oluşturmak adına 200 kişinin katılımıyla “Yaşam Boyu Koşu” yarışması ve yürüyüş etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.

Danışmanlık hizmetleri doğrultusunda;

- Danışan gençlerin bağımlılıklar ilgili bilinç düzeyleri artmıştır.
- Kendilerine olan güveni tekrar kazanmışlardır.
- Madde bağımlısı olan gençler zaman için projeye güvenmeyi başladılar ve tedavi için müracaatlar başladığı görülmüştür.
- Ailelerin bağımlılıkla ilgili bilinç seviyeleri artırılmıştır.
- Aileler çocuklarını ve alışkanlıklarını gözlemlemeye başlamışlardır.
- Suç işleme eğilimleri olan gençler eski çevrelerinden uzaklaştılar ve yeni çevrelere yönelmeye başlamışlardır.
- Bir sorunla (madde bağımlılığı ile ilgili) karşılaştıklarında çözüm yolu olduğunu ve destekle bundan kurtulabileceklerini öğrenmeye başlamışlardır.
- Sağlıkları için gerekli önlemleri alabilme yetisi kazanmaya başlamışlardır.
- En iyi korunma yolunun uyuşturucuya hiç başlamamak olduğunu öğrenmişlerdir.
- 15/25 yaş arası bağımlı gençlerin özgüven, öz saygı, iletişim gibi sosyal becerileri arttı ve bağımlılıktan uzaklaşıp üretken bireyler olarak topluma dahil olma yolunda adım atmaya başlamışlardır.
- Gençlerin ve ailelerin tedavi sürecinde ve sonrasında devlete olan güvenleri artmaya başlamışlardır.

ANKARA

BAĞIMLI OLMA HAYATA KATIL PROJESİ (2019- ...)

Proje, Çubuk ilçesinde bulunan Sosyal Hizmet Merkezi uygulayıcılarından olduğu ve bağımlılıkla mücadele kapsamında farkındalık oluşturmak amacıyla Çubuk Kaymakamlığı

tarafından koordine edilen bir projedir ve 2019 Mart ayında uygulanmaya başlamıştır. Çubuk ilçesinde Uyuşturucu ile Mücadele Kapsamında 2019 yılı içerisinde bağımlılıkla ilgili her konuda birey, aile ve toplumu bilinçlendirmeye çalışan ilçedeki tüm kamu kurum/kuruluşları ve STK'lar ile toplantılar yapılarak madde bağımlılığına ilişkin tespit, izlem ve değerlendirme çalışmaları yapılmıştır. Bağımlı bireylerin tanı ve tedavisinde birinci basamak sağlık hizmetlerinin önleyici rolü ele alınmış ve tedavi ve rehabilitasyonda birey ve aileler ile çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda madde bağımlısı **10 birey** ve **ailelere** yönelik danışmanlık hizmeti sunulmuş ve Çubuk Kaymakamlığı tarafından 10 bağımlı bireye **çip** takılmış olup 10 bağımlı bireyin elektronik kelepçe yöntemi ile tedavi ve rehabilitasyonu sağlanmıştır.

EN İYİ NARKOTİK POLİSİ: ANNE PROJESİ (2021-...)



Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü; İçişleri Bakanlığı tarafından hayata geçirilen '*En İyi Narkotik Polisi; Anne*' projesinin uygulayıcılarından biri olarak görevini yürütmektedir. Uyuşturucu ile mücadele farkındalık ve bilinçlendirme

faaliyetlerini içeren projenin hedef kitlesi, *anne ve anne adaylarıdır*. Proje; 2021 yılında uygulanmaya başlamıştır.

EGM, JGK, SGK, Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü, İç Güvenlik Stratejileri Daire Başkanlığı, İllerde Valilik koordinesinde, Vali Yardımcısı, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, kuruluşu bulunan illerde Sahil Güvenlik Komutanlığı, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, İl Müftülüğü, İlçe Kaymakamlığı, Belediyeler, Muhtarlar, Yeşilay veya varsa alandaki STK temsilcileri, Radyo Televizyon Gazetecileri Derneği ve başta Anadolu Ajansı olmak üzere yazılı ve görsel medya kuruluşları ile bağımlı aileleri, projenin paydaşlarıdır.

2021 yılında söz konusu proje kapsamında Polis Memuru Canan YÜCEL tarafından Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve bağlı kuruluşlarda çalışana meslek elemanları tarafından 183 kişiye eğitim verilmiştir. (Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bazında projenin çıktısı)

AYDIN

SPOR İLE HAYATA GÜLÜMSE PROJESİ (2017-...)

Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü koordinasyonunda gerçekleştirilen proje ile özellikle çocuk ve gençlerin kötü alışkanlıklardan uzak tutulmaları amacıyla günlük hayatta aktif olarak yer almaları, spor ile ilgilenerek zamanlarını değerlendirmeleri amaçlanmıştır.

Proje kapsamında vatanları uğruna canlarını feda eden şehitlerimizin çocukları ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumundaki çocuklar spor müsabakalarına gitme imkânı



yakalamışlardır. Çocuklar aynı zamanda başarılı sporcularla tanışma imkânı da yaşamışlardır. Bu sayede çocukların sosyalleşebilmeleri, sportif faaliyetlerle ilgili hale

gelebilmeleri ve duygusal açıdan desteklenebilmeleri amaçlanmıştır.

Projenin ülke genelinde ilgi ve merak uyandıran ve takip edilen bir sosyal sorumluluk projesi olarak sürdürülmesi amacıyla Türkiye Futbol Federasyonu, Basketbol Federasyonu ve Voleybol Federasyonu ile farklı branşlardaki spor kulüpleri, “Spor ile Hayata Gülümse” projesine destek alınmıştır.

Projede yer alacak çocuk ve gençler için ayrıca, spor müsabakalarının oynanacağı şehrin tarihi, kültürel yerlerini tanınması ve öğrenmesi adına da çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bu sayede çocuk ve gençlerin sosyalleşmeleri, toplumla bütünleşmiş halde hayata kazandırılmaları ve toplumda onlar için bir farkındalık oluşturulması hedeflenmiştir.

Proje bünyesinde gençlerin aktif olarak katılımlarının sağlanması amacı kapsamında 12 çocuk lisanslı futbolcu olup 94 çocuk ise farklı branşlarda spor yapmaktadır. Faaliyet kapsamında kuruluşlarda koruma ve bakım altında bulunan çocuklar Aile ve Sosyal Politikalar Spor Kulübü vasıtasıyla spor faaliyetlerine katılımı sağlanarak lisanslı sporcu olmaları sağlanmaktadır.

BALIKESİR

UMUDA KAPI AÇIYORUM HAYATA TUTUNUYORUM PROJESİ (2020 - ...)

Balıkesir Valiliği tarafından yürütülen projede uyuşturucu ile mücadelede Balıkesir ili genelinde yaşayan uyuşturucu bağımlısı kişilerin kendi irade ve istekleri doğrultusunda, bağımlılıklarından kurtarılarak yeniden topluma kazandırılmaları amacıyla 17 kamu kurumunun da paydaşı olduğu bir dizi faaliyetin gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda; uyuşturucu ile mücadelenin tüm aşamalarında vatandaşla kamu kurumları arasında koordinasyonu sağlayan ve kurumlar arası iş birliğini yöneten Uyuşturucu ile Mücadele Birimleri oluşturulmuş, bu birimler aracılığı ile uyuşturucu ile mücadele kapsamında yardım almak isteyen kişilerin ilgili birimlere kolay ulaşabilmeleri sağlanmış, Valilik /Kaymakamlık Açık Kapı Birimi, muhtarlıklar, hastanelerde oluşturulan temas noktaları aracılığı ile tespit edilen ve gönüllü olarak uyuşturucu bağımlılığından kurtulmak isteyen kişilere, tedavi, rehabilitasyon ve sosyal uyum hizmetleri sunulmuştur.

Projenin uygulanmasında tüm süreçlere ve iş birliklerine yön veren bütüncül bakış açısı ile bağımlı bir bireyin; sosyal, ekonomik, psikolojik, sağlık gibi birçok yönden değerlendirilmesi, sadece bağımlılık konusunda değil birçok alanda iyileştirilmesi planlanmıştır. Bağımlı kişi ve ailelerine tedavinin yansira manevi destek ve eğitimlerin verilmesi, ilgi ve yeteneklerine göre sportif, sosyal ve sanatsal faaliyetlerle ilişkilendirilmesi, arınmış olarak kalması için toplumda sosyal bir konum kazanarak istihdam imkânı sağlanması bütüncül bir yaklaşım içinde planlanan hedefler arasındadır. Projenin uygulama aşaması şu şekildedir:

- Projeye başvuran bağımlı kişi, durumuna en uygun tedaviyi alarak bağımlılıktan uzaklaştırılacak, sonrasında uygulanacak rehabilitasyon ile arınma ve sosyal uyum sürecini tamamlayacak, devamında bir kamu kuruluşunda toplum yararına çalışma programı kapsamında 6 ay süre ile istihdam edilecek, son aşamada ise kalıcı bir işte çalışması sağlanacaktır. Bütün bu süreçlerde bağımlılık göstergeleri yönünden kişi sürekli takip edilecek ve projenin içinde tutulacaktır.

Proje kapsamında;

- Projeye toplam **754** vatandaş başvuru yapmıştır.
- İl Sağlık Müdürlüğü tarafından projeye başvuran **116** vatandaşa şuanda aktif olarak tedavi ve rehabilitasyon hizmeti verilmektedir.

- Proje başladığından bu yana tedavi ve rehabilitasyon sürecini tamamlayan **54** vatandaş İŞKUR tarafından TYP kapsamında geçici olarak, **11** vatandaş kalıcı olarak işe yerleştirilmiştir
- Projeye başvuran ve rehabilitasyon sürecini başarılı şekilde tamamlayan **13** vatandaş ise kendi imkanlarıyla işe yerleşmiştir.
- Balıkesir Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından projeye başvuran **547** vatandaş ve ailesi hakkında sosyal inceleme yapılmış olup aynı zamanda inceleme yapılan ailelere “**Aile Eğitimleri**” gerçekleştirilmiştir. Yapılan sosyal incelemeler sonucunda **29** vatandaş ve ailesine Bakanlığımız Sosyal Hizmet Modellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

BITLİS

SOSYAL DESTEK PROJESİ (2020-)

Bitlis Valiliği bünyesinde geliştirilen ve Bitlis İl Sağlık Müdürlüğü tarafından koordine edilen ‘Sosyal Destek Projesi’nde bağımlı bireyler ve aileleri ile görüşmeler gerçekleştirilerek tedavi ve rehabilitasyon sürecinin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Bitlis Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ise proje kapsamında bağımlı birey ve aileleri düzenli olarak görüşmeler gerçekleştirmiştir. Periyodik olarak gerçekleşen görüşmelerde kişilerin iyi oluş halleri izlenmiş ve desteklenmiştir. Gerekli durumlarda birey ve aileler Bakanlığımız hizmet modelleri çerçevesinde yönlendirilerek hizmetlerden etkin bir şekilde faydalanmaları sağlanmıştır.

Devam etmekte olan çalışma kapsamında **12** aile ile iletişim sağlanmış ve gerekli hizmetlere yönlendirilmiştir.

BURDUR

UMUDA KAPI AÇIYORUM, HAYATA TUTUNUYORUM PROJESİ (2021 - ...)

Burdur Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün paydaşı olduğu Burdur İl Sağlık Müdürlüğü tarafından yürütülen projede bağımlı birey ve ailelerine tedavi, rehabilitasyon ve sosyal uyum süreçlerini bir merkez üzerinden koordine edilmesi, hizmetlerin kesintisiz sunulması ve vatandaşların kalıcı olarak bağımlılıktan uzaklaşmaları amaçlanmıştır. Proje biriminde Burdur Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesinde **2 personel** görev almaktadır.

Proje kapsamında Burdur İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Başkanlığı bünyesinde ‘*Uyuşturucu ile Mücadele Birimi*’ oluşturulmuş, bu birimde gönüllülük esasına göre Burdur

Valiliği Açık Kapı Sistemi üzerinden başvuran bağımlı ve ailelerine danışmanlık ve rehabilitasyon hizmeti verilmiştir.

Psiko-eğitim toplantılarında bağımlılık ile ilgili temel konular işlenerek bağımlıların farkındalık seviyeleri yükseltilmeye ve maddesiz hayata uyum sağlama becerileri kazandırılmaya çalışılmıştır. Danışanların Gençlik Merkezi ve Halk Eğitim Merkezince düzenlenen kurslara katılımları sağlanmıştır. Bağımlı ile Birim arasında imzalanmış olan sözleşme gereği oluşturulan puanlama ölçeğine göre 100 puana ulaşan ve temiz kalan danışanlar İŞKUR üzerinden kamu kurumlarında Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında işe yerleştirilmiştir. Burada 6 ayı başarılı şekilde tamamlayan bağımlılar özel sektörde çalışmaya başlamıştır.

Bağımlıların Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü personeline aile ziyaretleri yapılarak Sosyal İnceleme Raporları düzenlenmiştir. Raporlar doğrultusunda diğer aile fertleriyle ilgili var olan risk unsurları tespit edilip görev alanına göre kurumlarla paylaşarak koruyucu müdahale çalışmaları planlanmıştır.

Proje kapsamında;

- **163** erkek **3** kadın olmak üzere **166** başvuru alınmıştır.
- 150 kişi madde,16 kişi alkol bağımlılığı nedeniyle müracaat etmiş olup danışanların %64,8'i il merkezinde ikamet etmektedir.
- Danışanların %32,5 'i cezaevine girme, il dışı göç, ulaşılama nedenleriyle projeye devam etmemiştir.
- Bağımlıların en küçüğü 14 en büyüğü 55 yaşında, %58,4'ü 20-40 yaş grubunda bulunmaktadır.
- Proje kapsamında **91** psiko-eğitim, **42** aile eğitimi toplantısı,**70** ev ziyareti yapılmıştır. 18 bağımlı müzik, spor ve açılış kurslarına katılım gerçekleşmiştir. Bağımlıların **41**'i Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında işe yerleştirilmiş olup sonrasında **18** kişi özel sektörde çalışmaya başlamıştır.

BURSA

TOPRAKTA SEVGİYLE BULUŞAN ELLER PROJESİ (2017-2018)



Bursa ilinde bulunan farklı kamu kurum ve kuruluşlarının ortaklığıyla hayata geçirilen proje ile sağlıklı yaşam bilincinde, çevreye duyarlı bireyler yetişmesine destek olmak, gençleri madde bağımlılığı ve zararlı alışkanlıklar konusunda bilinçlendirmek, gençlerin küçük yaşlarda madde bağımlılığına yönelmelerini

engelleyecek hobiler edinmesine yardımcı olmak, dezavantajlı konumda olan gençlerin toplumla kaynaşmanı sağlamak ve sosyal dışlanmanın önüne geçmek, gönüllü çalışmaların teşvik etmek ve gönüllülük bilinci yaygınlaştırmak ve kamu ile sivil toplum kuruluşları arasında iş birliğini arttırmak amaçlanmıştır.

Projenin paydaşlarını Bursa Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Bursa Büyükşehir Belediyesi Yerel Gündem Şube Müdürlüğü, Hamidiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Yeşilay Bursa Şubesi, Bursa Kent Konseyi Gençlik Meclisi oluşturmuştur.

Projenin hedef grubu olarak gençler belirlenmiştir. Özellikle dezavantajlı grup olarak tabir edilen arka plandan gelen gençlerin bağımlılık riski karşı karşıya oldukları göz önünde tutularak proje faaliyetlerinde yer alacak gençlerin bu sosyal çevreden seçilmesine özen gösterilmiştir.

Proje kapsamında Yürütme Kurulu Toplantıları, Proje Serası Tadilatı, Tanıtım Faaliyetleri, Tarım ve Çevre Atölyeleri, Çocuk Kuruluşu Hobi Bahçesi, Yeşilay Bağımlılık Eğitimleri ve Sosyal Uyum ve Motivasyon Faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Söz konusu çalışmalara **1.000 kişinin** katılımı sağlanmıştır.

DENİZLİ

BAĞIMLILIKTAN UZAK ÇOCUK PROJESİ (2018 - 2022)

Söz konusu proje ile bağımlılık riski ile karşı karşıya ya da bağımlılık hikâyesi bulunan çocukların Çocuk Koruma Kanunu kapsamında gerekli tedbirlerin alınması, bağımlılıktan uzaklaştırılmaları ve topluma kazandırılmaları amaçlanmıştır.

Denizli Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından İl Emniyet Müdürlüğü listesinde adı geçen çocuklar ile ilgili yapılan işlemler sonucunda; 2018-2022 yılları arasında **452** çocuk hakkında işlem yapılmış olup; ihtiyaç duyulan Sosyal Hizmet Modelleri belirlenmiştir. Belirlenen Sosyal Hizmet müdahaleleri aşağıda belirtilmiştir:

- 6 Bakım Tedbiri
- 1 Sağlık Tedbiri ve Katlı SED
- 15 Sağlık Tedbiri
- 1 Danışmanlık Tedbiri ve Sağlık Tedbiri
- 18 Danışmanlık Tedbiri işlemleri yapılmıştır. 5 çocuk hakkında çalışmalar devam etmektedir.

EDİRNE

GÜVENLİ İNTERNET PROJESİ (2016-2018)



Edirne Valiliği tarafından Edirne Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne tanımlanan görevler arasında yer alan proje kapsamında, Edirne ili genelinde planlanan 77 eğitimde “Ortaokul ve Lise” öğrencilerine yönelik “Türkiye Bağımlılıklar ile Mücadele – Teknoloji Bağımlılığı” konusunda TBM Formatörü tarafından eğitim düzenlenmiştir.

Edirne Yeşilay Şubesi tarafından stant çalışması (**Bağımlılık İle Mücadele Standı**) gerçekleştirilmiştir.

Edirne Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve bağlı Sosyal Hizmet Merkezlerinde, Edirne Yeşilay Şubesi iş birliği ile oluşturulan “Bağımlılıklar ile Mücadele Standı” ile farkındalık oluşturucu; el ilanı, broşür, çeşitli materyaller vb. ürünler yer almaktadır. Bu stantlarda bağımlılık bulgusu anketleri yer almakta, bağımlılıktan kurtulmak isteyen, danışmanlık almak isteyen alanında uzman görevlilerimize müracaat etmesi sağlanmaktadır.

2016 – 2022 Yılları arasında 2018: 5 – 2019:6 – 2020:13 – 2021: 28 – 2022:29 olmak üzere toplamda; **81** kişi müracaat etmiş, gerekli yönlendirmeler/ danışmanlık yapılmıştır.

Edirne İl Emniyet Müdürlüğü tarafından projeye destek sağlanmış olup 2019 – 2021 yılları arasında 77 eğitimde; **10.945** ortaokul öğrencisi, **8.475** Lise öğrencisi olmak üzere **19.420**

öğrenciye ulaşılarak Bağımlılıklar ile Mücadele kapsamında eğitim, **2.350** öğrenciye kendileri ve aileleri için danışmanlık / yönlendirme hizmeti verilmiştir.

HAYATIMIZ DUMAN OLMASIN PROJESİ (2018-2020)

Edirne Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Paydaş Kurumlar (Edirne İl Sağlık Müdürlüğü, Edirne Yeşilay Şubesi, Yeşilay Danışmanlık Merkezi (YEDAM), Edirne İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü) iş birliği ile proje uygulanmıştır.

Proje kapsamında “Tütün ve Tütün Ürünlerini Bırakmak İsteyenler” Sağlık İl Müdürlüğüne yönlendirilmekte, bu kapsamda Poliklinik hizmeti alan vatandaşlar “Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü” spor salonlarında (yüzme, fitness, tenis, vb.) ücretsiz 3 ay kurs almaktadır. 2018 – 2020 Yılları Arasında toplamda **150 vatandaşa** ulaşılarak hizmet/danışmanlık verilmiştir.

SAĞLIKLI YAŞAMA DESTEK PROJESİ (2018 - ...)

Edirne Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Edirne Yeşilay Şubesi iş birliği ile uygulanan proje kapsamında koruma ve bakım altında bulunan çocukların “Bağımlılıklardan Uzak” kalmasını sağlamak amaçlanmıştır.

Bu doğrultuda günlük/haftalık boş vakitlerinin planlaması yapılarak; “Akranları ile Vakit Geçirmeleri, Bisiklet Turları, Doğa Gezileri” düzenlenmektedir. Sağlıklı Yaşam teşvik edilmektedir. Her bir organizasyonda yaş gruplarına göre “Sağlıklı Yaşam, Tütün-Teknoloji-Alkol-Madde Bağımlılığı” konularında eğitimler düzenlenmektedir.

2018’ten beri devam eden proje kapsamında her yıl koruma ve bakım altında bulunan **150** çocuğa **haftada 2** etkinlik ile ulaşılarak rehberlik yapılmaktadır. Bu etkinliklerde “sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif” faaliyetler yapılmaktadır.

Oldukça önemli sonuçlar barındıran proje ile kurum bakımında bulunan çocuklarımız arasında bağımlılıkların önüne geçilerek, eğitimler verilmekte ve farkındalık oluşturulmaktadır.

GAZİANTEP

EL ELE BAĞIMLILIKLA MÜCADELE PROJESİ (2022)

Şahinbey ilçesinde Şahinbey Kaymakamlığı koordinatörlüğünde bağımlılıkla mücadele kapsamında başlatılmış olup zarar verici maddelere (uyuşturucu ve/veya uyarıcı madde) çeşitli faktörlerle erişmiş ve ilk kez temas etmiş olan 18 yaş altı çocukların değerlendirilmesi ve sonraki süreçte çocuk ve aile ile ilgili müdahaleler yapılması amaçlanmaktadır.

Şahinbey Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM), Şahinbey Sosyal Hizmet Merkezi (SHM) ve Oya Bahadır Yüksel Psikiyatri Kliniği bünyesinde çalışan iki psikolojik danışman, üç sosyal çalışmacı ve bir sosyologdan oluşan ikişerli ekipler halinde çocuğun ikamet adreslerine ziyaret gerçekleştirilmiş olup oluşturulan görüşme formu aracılığıyla veriler elde edilmiştir. 55 çocuk bu kapsamda izlenmiş ve değerlendirmeler yapılmıştır.

55 çocuktan 13 çocuk hakkında Şahinbey Sosyal Hizmet Merkezi tarafından kapsamlı değerlendirmeler yapılmıştır. Proje 18.02.2022-18.07.2022 (6 AY) tarihleri arasında uygulanmış olup projenin paydaşlarını Şahinbey Kaymakamlığı, Şahinbey Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü, Şahinbey Rehberlik ve Araştırma Merkezi, Oya Bahadır Yüksel Psikiyatri Kliniği, Şahinbey İlçe Emniyet Müdürlüğü, Şahinbey İlçe Sağlık Müdürlüğü, Şahinbey Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Şahinbey İlçe Müftülüğü, Şahinbey Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Şahinbey YEDAM oluşturmaktadır.

Söz konusu çalışma kapsamında toplam 55 çocuk izlenmiş, görüşme formları ile elde edilen veriler Şahinbey Kaymakamlığı çağrısı ile yapılan toplantılarda her çocuk üzerinden değerlendirilmiştir. Böylece her çocuk hakkında paydaş kurumların rol ve sorumlulukları dikkate alınarak ilgili kurum tarafından ne yapılması gerektiği karara bağlanmıştır. Bu kararlar doğrultusunda Şahinbey Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü tarafından 13 çocuk hakkında tekrar sosyal inceleme ve değerlendirme yapma ve incelemeler sonucu çocukların uygun hizmet modellerinden yararlandırılması sağlanmıştır.

13 çocuktan 4 çocuğa adres değişiklikleri yaptığı, nüfusa bildirmemeleri, iletişim numaralarının olmaması, nedeniyle ulaşılamamıştır. Ulaşılamayan çocuklardan üçü Suriye uyruklu olup biri 18 yaşını doldurmuştur. 2 çocuğun ise başka illerde yaşadığı tespit edilmiş ve ilin Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüklerine sosyal incelemesi yapılması için yönlendirilmiştir. 2 çocuk hakkında 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında danışmanlık tedbir kararı alınmış ve uygulanmıştır. 1 aile Şahinbey İlçe Sağlık Müdürlüğüne yönlendirilmiştir. 2 çocuk Mesleki Eğitim Merkezine yönlendirilmiştir. 1 çocuğun Oya Bahadır Yüksel Psikiyatri Kliniğine yatılı tedavisi gerçekleştirilmiş ve ailenin sosyal ve ekonomik destek hizmeti süreci devam etmektedir. 1 çocuğun ise özel bir klinikten psikolojik destek aldığı ve tedavisinin olumlu seyrettiği tespit edildiği için çocuğun eğitim sürecinin takibi için Şahinbey Rehberlik Araştırma Merkezine yönlendirmesi yapılarak Şahinbey SYDV aracılığı ile aileye nakdi destek sağlanmıştır.

HAYAT SOSYAL UYUM PROJESİ (2022- ...)

İslahiye ilçesinde İçişleri Bakanlığı tarafından hayata geçirilen ve pilot il olarak Gaziantep ilinde uygulanan proje ile uyuşturucu kullanan ve bağımlılığı sorunu olan bireylerin veya bağımlı ailelerin tedavi, rehabilitasyon ve sosyal uyumlarının sağlanarak topluma kazandırılmaları amaçlanmaktadır.

Proje genel olarak başvurularının alınarak YEDAM' a yönlendirilmesi, YEDAM' a yönlendirilen hem bağımlı bireye hem de ailesine rehberlik ve danışmanlık hizmeti, arındırılma tedavisi ve sonrasında gerekli rehabilitasyon ve sosyal uyum programlarına dahil edilmek üzere "Hayat " akademisine yönlendirilme hizmetlerini kapsamaktadır.

Gaziantep Valiliği, İlçe Kaymakamlıklar, İlçe Belediye Başkanlıkları, İlçe Sosyal Hizmet Merkezleri, İlçe Sağlık Müdürlükleri, Oya Bahadır Yüksel Rehabilitasyon Merkezi, Yedam projenin paydaşlarını oluşturmaktadır.

Proje kapsamında;

- Uyuşturucu ile Mücadele konusunda 2022 yılı içerisinde 4 toplantı düzenlenmiş, bu toplantılar da 18 kişi tedavi için başvuruda bulunmuş olup bu kişilerden 2 tanesi tedaviye götürülmüş, 3 kişi tedavi talebinden vazgeçmiş, 7 kişi ise hayat sosyal uyum projesi kapsamında YEDAM'a yönlendirme yapılmıştır.
- 2022 yılı içerisinde Gaziantep İslahiye Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü'nce Uyuşturucu Bağımlılığı, Tütünle Mücadele, Davranışsal Bağımlılık konularında toplam 5 eğitim verilmiş olup 130 kişiye ulaşılmıştır. Ayrıca kurumun Aile Sosyal Destek personellerinin (ASDEP) yapmış oldukları alan taramaları esnasında vatandaşlarımızı "uyuma" uygulaması konusunda bilgilendirme faaliyetlerinde bulunulmuştur.

HAYATA BAĞLAN SEVDİKLERİNİ SEVİNDİR PROJESİ (2018 - 2022)

Nizip ilçesinde uygulanan projede bağımlılık sorunu ile karşı karşıya olan bireylerin bütüncül bir bakış açısı ile yaklaşılarak birey ve aile odaklı bağımlılık tedavisi yapılması amaçlanmıştır.

Projenin paydaşlarını Nizip İlçe Sosyal Hizmet Merkezi, Nizip İlçe Emniyet Müdürlüğü, Nizip İlçe Jandarma Komutanlığı, Nizip İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Nizip İlçe Belediye Başkanlığı, Nizip İlçe Müftülüğü, Nizip Devlet Hastanesi, Nizip İlçe Sağlık Müdürlüğü, Nizip İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Nizip Ticaret, Sanayi ve Borsa Odaları oluşturmaktadır

Projeye Nizip ilçesinde Ocak –Şubat 2018 ayında başlanılmış olup, Proje Kapsamında ilk önce İlçe Belediyesi toplantı salonunda STK ve Kamu Kurumlarının yetkililerinin de katılımıyla

geniş kapsamlı bir toplantı yapılmış, toplantı sonunda Nizip SHM ve Nizip İlçe Emniyet Müdürlüğü bünyesinde bir ekip kurulmuş ve İlçe Emniyet Müdürlüğü ile İlçe Jandarma Komutanlığından alınan bilgiler ve kayıtlar ışığında ilçemizde uyuşturucu madde kullandığı tespit edilen aile bireylerinin tamamının aileleri ziyaret edilerek gerekli ikna çalışmaları başlatılmış ve tedaviyi kabul eden bireyler ile tedavi sürecine başlanmıştır.

Proje kapsamında;

- **Toplam Ziyaret Edilen Hane Sayısı: 227**
- **Ziyaret Edilen Haneler İçerisinde;**
 - Sosyal İnceleme Ve Görüşme Yapılan Hane Sayısı:189
 - İkamet Adreslerinde Ulaşılamayan Kişi Sayısı:38
- **Sosyal İnceleme Ve Görüşme Yapılan Haneler İçerisinde;**
 - Sosyal İnceleme ve Görüşme Neticesinde Oya Bahadır Yüksel Çocuk Ve Ergen Arındırma Merkezi, AMATEM, Mersin ÇEMATEM Ve Nizip Devlet Hastanesi Psikiyatri Servisine Yönlendirilen Toplam Sayı:125
- **Tedavi Olanlar İçerisinde;**
 - Tedaviye Aktif Olarak Devam Edenlerin Sayısı:78
 - Kendi İstekleri İle Tedaviyi Yarıda Bırakanların Sayısı:47
- **Ayrıca İl Müdürlüğü personeline;**
 - Gönüllü olan şahısla ilgili meslek personeli tarafından görüşme yapılmakta, süreç hakkında hasta bilgilendirilmekte,
 - Tanı ve Tedavi süreçlerinde hastane yetkilileri ile iş birliği gerçekleştirilmekte,
 - Kişinin rutin periyotlarla takip edilip, tahlilleri yenilenmekte ilaç kullanımı takip edilmekte gerek görülürse çok sık (Günlük) ziyaretler edilmektedir.
 - Ayrıca proje kapsamında ailelerin sadece hastalarıyla ilgilenilmemekte ailesel, ekonomik ve çocukların eğitim durumları da birebir takip edilmekte, gerek görülmesi halinde Nizip SHM ya da Nizip Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ve diğer STK'lar tarafından desteklenmektedir.

İĞDIR

MÜCADELEDE BEN DE VARIM! PROJESİ (2022 - ...)

Proje kapsamında bağımlı kişilerin maddeden kurtarılması için alanında uzman kişiler tarafından tedavi yöntemlerinin anlatılması ve YEDAM ile koordineli bir şekilde psikososyal

anlamda destek sağlanması, bu bireyler ile sporu hayatlarına dâhil edebilecek aktiviteler yapılması planlanmaktadır.

Iğdır ilinde aile bireylerinde madde bağımlılığı olduğu tespit edilen öncelikle 10 aileye ziyaret gerçekleştirilmektedir. Psikososyal Danışmanlık, Sosyal ve Sportif Etkinlik Desteği, Aile Eğitimleri, Kurumlar Arası İşbirliği ile bu bireylerin her alanda desteklenmesi amaçlanmakta olup faaliyetlere ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Proje kapsamında yapılacak faaliyetlerin tamamı için 12 aylık bir süre planlaması yapılmıştır. İl Emniyet Müdürlüğü tarafından tespit edilen bireylerin Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bildirilmesi ile projeye süreç içerisinde ilave vatandaşların da dâhil edilmesi hedeflenmektedir.

Tedavi sürecinde YEDAM ile işbirliği sağlanmakta, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne bağlı Gençlik Merkezlerinde yer alan kurs ve faaliyetlerden bu kişilerin sosyal uyum süreci çerçevesinde faydalanması planlanmaktadır.

İSTANBUL

BAĞIMLILIKLA MÜCADELEDE ENTEGRE KATILIMLI İŞ BİRLİĞİ PLATFORMU (EKİP) PROJESİ (2019 - ...)



Söz konusu proje ile toplumda önemli bir dezavantajlı kesimi oluşturmakta olan bağımlı kişilerin tespiti, arındırma tedavisi, rehabilitasyonu, sosyal uyumu ve topluma re entegrasyonu süreçlerinde 2018-2023 Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamında görev yapmakta olan kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu ve entegre

çalışmayı sağlayacak bir yapının geliştirilerek, bağımlı bireylere sunulan hizmetlerin kalitesinin artırılması ve bu sayede bağımlı bir bireyin sisteme hangi aşamada dahil olursa olsun topluma ve dolayısı ile işgücüne geri kazanılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu amaçla İl Sağlık Müdürlüğünce, Eylem Planı kapsamında görev yapmakta olan kurum ve kuruluşların eşgüdümlü bir şekilde çalışmasına olanak sağlayacak olan bir yazılım oluşturulmuştur. Söz konusu yazılımla bağımlı bireyin hizmet almak için başvuru yaptığı noktadan (kurumdan), hizmetine ihtiyaç duyduğu diğer kurumlara hızlı bir şekilde yönlendirilmesi yapılarak (direkt randevu alınması suretiyle) bağımlının takibi ve sisteme dahil edilmesi sağlanmaktadır. Örneğin ilgili sağlık birimlerinden tedavi desteği alan bir bağımlı, aynı zamanda İl Müdürlüğümüzden bir sosyal hizmet modeliyle desteklenebilecek ya da tedavisi tamamladığı durumda İŞKUR tarafından uygun işe yönlendirilebilecek veya yerleştirilebilmektedir.

Projenin paydaşlarını İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü, İstanbul Valiliği, İstanbul Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İstanbul Çalışma ve İş Kurumu İlk Müdürlüğü, Türkiye Yeşilay Cemiyeti, Esenler Belediyesi (İştirakçiler: İstanbul Denetimli Serbestlik Müdürlükleri, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Odası) oluşturmaktadır.

Proje kapsamında ilgili kurum, kuruluş ve birimlerce sürdürülen çalışmaların izleme ve değerlendirmesinin yapılması amacıyla İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde Bağımlılıkla Mücadele Koordinasyon Merkezi kurulmuştur. Bu merkezde bağımlı bireylere rehberlik edecek 4 Meslek Elemanı (2 psikolog, 2 sosyal çalışmacı), 1 İş Geliştirme Uzmanı ve 1 Sekreter istihdam edilmiştir. Ayrıca bir Mobil Ekip kurularak istihdam edilen Meslek Elemanlarının saha ziyaretleri gerçekleştirmesi hedeflenmiştir. Paydaş kurumlarda görev alan ve proje kapsamında yazılımı kullanması beklenen kurumlarca belirlenmiş personele yönelik İl Sağlık Müdürlüğünce **“Bağımlı Bireylerle İletişim”** eğitimi verilmiştir.

Projenin nihai amacı olan entegre yazılım tamamlanmış, paydaş kurumlardan programı kimlerin kullanacağı kesinleştirilmiş, programı kullanacak personel listeleri değiştiğinden söz konusu personele yönelik yeniden bir **“Bağımlı Bireylerle İletişim”** eğitimi düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.

MADDEYE DEĞİL HAYATA BAĞLAN PROJESİ (2018)

Sancaktepe Sosyal Hizmet Merkezinde Bağımlılık Danışma Birimi ile Milli Eğitim Müdürlüğü iş birliğinde gerçekleştirilen proje ile bağımlılıkla mücadele konusunda vatandaşlar arasında bilincin artırılması amaçlanmıştır.

Maddeye Değil Hayata Bağlan Projesi kapsamında; 2018 yılında ilçedeki özel ve devlet olmak üzere tüm liselerde öğrenci ve öğretmenlere yönelik olarak bağımlılıkla mücadele eğitimleri düzenlenmiş, bu kapsamda **13.000 öğrenciye** ulaşılmıştır. Sosyal faaliyetlerde, toplantı ve eğitim çalışmalarında kullanılmak üzere broşür hazırlanmıştır. Toplam **7000 broşür, 300 afiş,** Bağımlılık Danışma Birimini tanıtan **2 kırlangıç ve 12 pankart,** LED ilanları yapılan tüm çalışmalarda kullanılmaktadır. Afişler ve broşürler Sancaktepe Belediyesi tarafından bastırılmıştır.

Proje kapsamında;

2018 yılında;

- Sancaktepe İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile ortaklaşa yürütülmesi planlanan projenin, rehber öğretmenler ve okul idarecileriyle yapılan istişare ve başlangıç toplantısı **40 eğitimcinin** katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

2019 yılında ise

- Sancaktepe Bağımlılık Danışma Birimi tarafından okullara ziyaret düzenlenmiş, projeye katılmış olan **6 okulda** rehber öğretmen ve branş öğretmenleriyle birebir görüşme yapılmış, projenin işleyişine dair ayrıntılı istişare gerçekleştirilmiştir.
- Pilot proje olarak **7 okulda** başlatılmıştır. Bu okulda risk grubundaki ortaokul çocuklarına resim, halk oyunları, müzik vb. alanlarda ek-dersler düzenlenmiştir.
- Proje bitiminde çocukların bu süreçte ürettiği işler, ailelerinin ve arkadaşlarının katıldığı bir etkinlikte sahnelenmiş ve sergilenmiştir. Çocukların bu süreçteki halleri poster haline getirilmiş, bu posterler belediyenin desteği ile bastırılmıştır.
- Projenin Pilot uygulamasının başarılı olması sebebiyle ilçedeki tüm ortaokullarda ek-derslerle risk grubundaki çocukların boş zamanlarını nitelikli değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Ancak proje toplantıları ve eğitimleri devam ederken pandemi nedeniyle sonlanmıştır.
- Proje için yapılan salon etkinliğinde kullanılmak üzere projeye katılan her okul için yapılan etkinliklerin görselleriyle afiş yapılmış ve her okula bir adet verilmiştir. Afişler Sancaktepe Belediyesi tarafından bastırılmıştır.

KIRIKKALE

UMUT PROJESİ (2022- ...)

Kırıkkale Valiliği koordinesinde İl Sağlık Müdürlüğü himayesinde 1 Şubat 2022 tarihinde Türkiye genelindeki AMATEM’lerde tedavisini tamamlayan 18 yaş üzeri bağımlı bireylerin rehabilitasyonu için **Kırıkkale Huzur Köy Sosyal Uyum ve Rehabilitasyon Merkezi** 81 ilden gelen vatandaşlarımıza yatılı olarak hizmet vermeye başlamıştır. Huzur Köy Rehabilitasyon Merkezi bağımlı bireye hizmetin yanı sıra bağımlılıkta ailenin rolünün öneminden yola çıkarak hizmet alan bireylerin ailelerine de psikososyal destek hizmeti vermektedir.

Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü’nün birincil paydaşlarından biri olduğu proje kapsamında koruyucu ve önleyici faaliyetlerin sorumluluğu İl Müdürlüğünde olmuştur. Bu kapsamda risk gruplarının tespit edilmesi amacıyla mobil ekipler oluşturulmuştur. Mobil ekipler hane ziyaretleri gerçekleştirerek ihtiyaçların tespitini ve yönlendirmesini yerine getirmişlerdir.



Hane ziyaretleri sonrasında ailelere proje paydaşı kamu kurum ve kuruluşları tarafından gerekli hizmetlere yönlendirmeleri yapılmıştır. Bu doğrultuda hane içinde şiddet öyküsü bulunması halinde gerekli yönlendirmeler yapılmakta, sosyoekonomik desteğe ihtiyacı olan bireylerin ise yardımlara yönlendirilmesi yapılmıştır. Ayrıca, Bakanlığımızın bir diğer eğitim faaliyeti olan Aile Eğitim Programı kapsamında gerçekleştirilen eğitimlere vatandaşlar dahil edilmektedir.

Umut Projesi Eğitim Ekibi tarafından halkı bilinçlendirmek amaçlı maddeyi tanıma, madde kullanımı tanıma, madde kullanım riskleri, bağımlılıktan koruma yolları ve umut projesi hakkında bilgilendirme yapılmaktadır.

KIRKLARELİ

‘YALNIZ DEĞİLSİN, BİRLİKTE YENİ BİR HAYAT PROJESİ (2021- ...)

Kırklareli Valiliği himayelerinde uygulanan proje ile il genelinde bağımlılık tedavisinde topyekûn bir iş birliğini gerçekleştirmek, kamu kurum ve kuruluşlarının kapasitelerini bir araya getirerek süreci daha iyi yönetmek amaçlanmıştır.

Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü adına koordinasyonu sağlayacak koordinatör görevlendirme, Danışmanlık istasyonunda görev yapmak üzere 2 meslek elemanı görevlendirme; İl Sağlık Müdürlüğünden Yeşilay Şube Başkanlığına gelen listelerde yer alan uyuşturucu madde bağımlısı kişilerle ilgili danışmanlık sürecine katkı sağlama, Kırklareli Üniversitesi çalışma grubu tarafından hazırlanan formları doldurarak aylık olarak üniversite çalışma grubuna teslim edilmek üzere Yeşilay Şube Başkanlığına iletme, Çalışma grubuna personel görevlendirme, gündemle çağrısı yapılan toplantılara katılım sağlama konularında projeye destek olmuştur.

Proje kapsamında Kırklareli Sosyal Hizmet Merkezinde 2021-2022 yılları arasında **9 kişiye** aile danışmanlığı, **3 kişiye** danışmanlık hizmeti verilmiş olup ayrıca YEDAM'a 5 kişi AMATEM'e **6 kişi** yönlendirilmiştir.

Proje kapsamında Kırklareli Üniversitesi, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, İl Sağlık Müdürlüğü; İl Müftülüğü, Gençlik ve spor İl Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İŞKUR, Denetimli Serbestlik Müdürlüğü ve Kırklareli Yeşilay Danışmanlık Merkezi paydaş olarak yer almışlardır.

Proje ile

- Yalnız değilsin, birlikte yeni bir hayat projesi kapsamında Tespiti yapılan bağımlı kişi ve eğitim çağındaki gençlerin kurulacak çalışma istasyonları ile tespit, tedavi, danışmanlık, rehabilitasyon ve istihdam çalışmaları ile bağımlılıktan kurtulma ve tekrar topluma kazandırılması ve yalnız olmadıkları güven duygusunu hissetmeleri,
- İçişleri Bakanlığının "En İyi Narkotik Polisi: Anne "projesi merkezinde, okul çağında olan çocuk ve gençlerin özellikle anneleri üzerinden davranış değişikliklerinin izlenmesi ve birlikte olası risk değerlendirmelerinin yapılması, olası risk durumlarında yardımlaşma kanalları oluşturulması ve ailelere yalnız olmadıkları güven duygusunun hissettirilmesi hedeflenmiştir.

KASTAMONU

FİDANLAR KURUMASIN PROJESİ (2018-2019)

Bu projede uyuşturucu ile mücadelede alt kurulunda yer alan kurumların aynı sorun alanı ile ilgili çalışma ve sorun çözümünde ortak hareket edebilme becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Kastamonu İl Milli Eğitim Müdürlüğünün proje sahibi olduğu, İl Sağlık Müdürlüğü ve Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün ortağı olduğu 'Fidanlar Kurumasin' projesi kapsamında Kastamonu İl Merkezinde bulunan ortaokullarda velilere yönelik Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü Eğitim ve Danışmanlık Birimi tarafından Bağımlılıkla Mücadele konusunda farkındalık eğitimleri verilmiştir.

13 ortaokulda 288 öğrenci velisine farkındalık eğitimleri verilmiş, kurum işleyişi ve hizmet modelleri anlatılmış ve talep edenlere gerekli yönlendirme yapılmıştır. Kasım 2018'de başlayan proje Mart 2019'da bitmiştir.

NOT: Proje sonunda projenin hedef kitlesi olan ebeveynlerden proje ve konusu ile ilgili olumlu geri bildirimler alınmıştır.

ÇİÇEKLERİ SOLDURMAYALIM PROJESİ (2018)

Kastamonu İl Milli Eğitim Müdürlüğünün proje sahibi olduğu Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün ortağı olduğu 'Çiçekleri Soldurmaya' projesi kapsamında Kastamonu İl Merkezinde bulunan lise ve ortaokullarda velilere yönelik Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü Eğitim ve Danışmanlık Birimi tarafından Bağımlılıkla Mücadele konusunda farkındalık eğitimleri verilmiştir.

İl merkezinde bulunan **14 ortaokul, 16 lisede 1239 öğrenci velisine** farkındalık eğitimleri verilmiş, kurum işleyişi ve hizmet modelleri anlatılmış ve talep edenlere gerekli yönlendirme yapılmıştır.

Proje sonunda projenin hedef kitlesi olan ebeveynlerden proje ve konusu ile ilgili olumlu geri bildirimler alınmış, dezavantajlı gruplar ve risk grubun da bulunan çocukların ailelerine gerekli danışmanlık ve yönlendirme yapılmıştır.

HAYATA SARIL PROJESİ (2020 - 2022)

Projenin amaçları;

- İlde 18-30 yaş grubu aralığında iş arayan 20 gencimize mesleki eğitim vererek iş imkânı sunmak, kendi işlerini kurma fırsatı sunmak
- İlde 18-30 yaş grubu aralığında 20 gencimizi Madde bağımlılığına ve intihara sebep olan nedenlerden uzak tutmak,
- İlde 18-30 yaş grubu aralığında 20 gencimizin öz saygılarını arttırmak, sosyal ve ekonomik işlevselliklerini yeniden kazandırmak,
- Hedef grubu, içinde bulunduğu ailesel sorunlardan ve ekonomik zor koşullardan kurtararak, bunun sonucunda kendilerine, ailelerine ve topluma faydalı bir birey olarak toplumda yer almalarını sağlamak,
- Halka yönelik bilinçlendirme seminerleri düzenleyerek, madde bağımlılığının zararları ve intiharı önleme konusunda geniş bir kitlede farkındalık oluşturmak
- Meslek elemanlarına madde bağımlısı ve intihar eğilimi olan kesimlerle mesleki çalışma yeteneği kazandırılması
- Proje kapsamında yer alan grupların ailelerine eğitim programı düzenleyerek, birey-aile bütünleşmesini sağlamak ve bu sayede ailevi sebeplerden meydana gelen vakaların önüne geçebilmek,
- İstihdam alanları olan işletmelere kalifiye eleman yetiştirmeye katkı sağlamak,
- Hedef gruba girişimcilik becerisi kazandırılarak uygulamalı atölyelerde ürün elde edilmesini sağlamak olarak belirlenmiştir.

Kastamonu İl Sağlık Müdürlüğü'nün proje yürütücüsü olduğu; Kastamonu Valiliği, Kastamonu Yeşilay Cemiyeti, Kastamonu Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Kastamonu Halk Eğitim Merkezi, Kastamonu İŞKUR projenin paydaşlarını oluşturmaktadır.

Proje ile Kastamonu ilinde 18-30 yaş grubunda madde bağımlısı olup bağımlılıktan kurtulma konusunda tedavi görüp temiz kalmış ya da tedavi süreci devam eden kişiler ile intihara teşebbüs etmiş kişilere mesleki beceri eğitimleri verilerek, bu kişilerin uygun iş kollarında istihdam edilmeleri, eğitim aldıkları ve beceri kazandıkları alanlarda kendi işlerini kurabilecek seviyeye gelmeleri, ürettikleri ürünlerin kurulacak dernek vasıtasıyla satışını yapabilmeleri, madde bağımlılığı ve intihara teşebbüs etmiş kişilerin bu sayede hayatın içinde olmaları hedeflenmiştir.

Projede öncelikle farklı kurumlarda çalışan 40 meslek elemanı (İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı vb.) Bağımlılar ve İntihar Eğilimli Kişilerle Çalışma Becerilerinin geliştirilmesi için sertifikalı ve 96 saat eğitim almıştır. İl Müdürlüğünden 12 meslek elemanı bu eğitime katılmış ve başarı sağlamıştır. Proje sürecinde İl Sağlık Müdürlüğü, YEDAM ve diğer

kurumlar tarafından İl Müdürlüğünden hizmet almak üzere yönlendirmesi yapılan aileler ile bu meslek elemanları tarafından görüşmeler yapılmış ve uygun olan hizmet modellerinden ailelerin yararlandırılması sağlanmıştır.10 aile uygun olan hizmet modellerinden faydalandırılmıştır. Ayrıca proje sürecinde proje ortağı olarak diğer ortakların yürüttüğü proje faaliyetlerine ve bağımlılık ile mücadele konusunda yerel düzeyde yapılan çalışmalara katılım sağlanmış ve koordinasyonun sürdürülebilir olması için gerekli bilgilendirme ve tanıtım çalışmaları yapılmıştır.

Proje Kapsamında;

- 1 Tasarım ve Uygulaması Alanı kurulmuştur.
- 18-30 yaş grubu iş arayan **20 kişi**, madde bağımlısı olup bağımlılıktan kurtulma konusunda tedavi görüp temiz kalmıştır.
- **20 kişi** dezavantajlı grupların ebeveyn ve eşlerinden eğitim almıştır.
- **40 kişi** meslek uzmanlarından eğitim almıştır.
- Takibi yapılan **15 kişinin** istihdam edilmesine destek sağlanmıştır.
- **5 kişinin** de kendi işini kurmalarına destek olunmuştur.

“Hayata Sarıl” projesi Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından SOGEP kapsamında finanse edilmiştir.

SIİRT

‘EN İYİ NARKOTİK POLİSİ; ANNE PROJESİ (2021 - ...)

İçişleri Bakanlığı tarafından hayata geçirilen projede Siirt Narkotik Şube Müdürlüğü tarafından madde kullanım geçmişi olduğu tespit edilen bireylere yönelik meslek elemanları tarafından mesleki çalışmalar yapılmaktadır.

Bu kapsamda ‘Kullanmak Amacıyla Uyuşturucu Madde Bulundurmak ve Kullanmak’ suçundan haklarında 2017-2021 yılları arasında adli işlem yapılmış 25 yaş altı vatandaşlar ve aileleri ile bireysel ziyaretler, mesleki çalışma, rehberlik ve danışmanlık yapılmıştır.

Bu kapsamda **157 birey** ile ilgili gerekli çalışmalar yapılmış olup Durum Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır. **11 birey** YEDAM’a yönlendirilmiş, gerekli tedbirler uygulanmıştır.

ÇOCUKLAR GÜVENDE PROJESİ (2021-2022)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın yürüttüğü ‘Çocuklar Güvende Projesi’ kapsamında 01.02.2021-30.11.2022 tarihleri arasında hizmet sağlanan **50 çocuğa** Madde bağımlılığının zararları konusunda bilgilendirilme yapılmıştır.

SİVAS

Sivas İl Sağlık Müdürlüğü bünyesindeki BAHAR (BAĞIMLI HASTALARIN AYAKTAN REHABİLİTASYON) Merkezi'nde AMATEM'de tedavilerini tamamlamış, temiz kalma sürecini devam ettiren bağımlı bireylere hizmet sunulmakta olup Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından 1(bir) meslek elemanı tam zamanlı olarak görevlendirilmiştir. Bahar Merkezi'nde Bireysel Görüşme, Aile Görüşmeleri, SAMBA programı uygulanmaktadır.

ŞANLIURFA

'BAĞIMSIZ GELECEĞE UMUT OL PROJESİ' (2023)

Projenin amacı; bireylerin toplumsal hayata katılımlarının sağlanmasına engel olacak faktörlerden biri olan Madde Bağımlılığı riskine karşı önleyici eğitimlerle bilgi ve farkındalık düzeylerini artırılması, kötü alışkanlıklardan uzak durma yönünde destek olunması, aile yapısının, bütünlüğünün ve değerlerinin korunması, güçlendirilmesi ve aile refahının artırılmasına yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik edici hizmetler planlanmak sağlıklı toplum kurulmasına destek olmaktadır.

Müdürlüğe bağlı Sosyal Hizmet Merkezlerince sahada tespit edilen bağımlı bireylerin takibinin ve yönlendirilmenin yapılması ve ayrıca aile bütünlüğünü korumak ve güçlendirmek, madde bağımlılığı ile baş etme, problem çözme becerilerini geliştirmek, madde kullanımına karşı koruyucu ve önleyici destekte bulunmak ve sağlıklı, mutlu ve müreffeh toplum oluşmasına katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

Şanlıurfa Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü, Şanlıurfa İl Sağlık Müdürlüğü ve Yeşilay Derneği tarafından 4 kişilik eğitim ekibinin oluşturulması, oluşturulan bu ekibin Kredi Yurtlar Kurumu, Muhtarlar, Cami İmamaları, Okul Rehber Öğretmenler vb. toplu gruplara yönelik madde bağımlılığı alanında koruyucu ve önleyici eğitimler düzenlenmesi ve önleyici hizmetler kapsamında bilgilendirici radyo programı yapılması planlanmıştır.

Müdürlüğe bağlı Sosyal Hizmet Merkezlerinde tespit edilen madde bağımlısı kişilerin kısa ve uzun süreli tedavi sonrası sosyal uyum süreçlerine dahil edilmesi ile ilgili kişilere tasarlanan "Onam Formunun" imzalatılması, durumuna uygun mesleki çalışmanın yapılması ve ilgili kurum ve kuruluşlara resmi yazı ile yönlendirilmesi gerçekleştirilmektedir. AMATEM ve ÇEMATEM de tedavi sonrasında taburcu olan bireylere yönelik İl Müdürlüğünce oluşturulacak ekip tarafından (1 koordinatör, 2 psikolog) Haliliye ve Eyyübiye İlçelerindeki vakalarda

psikolojik danışmanlık hizmeti sunulması, Aile Danışmanlığı hizmetine yönlendirme ve Aile Eğitimlerine dahil edilmesine ve tedavi sonrası izleme ve takibinin yapılması planlanmaktadır.

İl Milli Eğitim Müdürlüğü: Sosyal uyum sürecine dahil edilen çocukların eğitimine devamının sağlanması, takibinin yapılması okul rehber ve sınıf öğretmenleri ile sık aralıklarla görüşerek çocukların okula uyum ve ders başarısı için çözüm sunmak amaçlanmaktadır.

ÇEMATEM (Çocuk Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezi): Madde bağımlılığı tedavisini tamamlamış sosyal uyum sürecine dahil edilen çocukların bilgilerini Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile paylaşılması talep edilecek sonraki süreçte çocuğun öğrenimi için planlamalar yapılması ve çocuğun istekli olması durumunda belediye veya Gençlik Merkezindeki kurslara yönlendirilerek takibinin yapılması hedeflenmiştir.

YALOVA

'BİMEKAN VATANDAŞLARIMIZA ŞEFKAT ELİ' PROJESİ (2020)

Yalova Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Yalova Belediyesi arasında 18.12.2020 tarihli protokol uyarınca hazırlanan proje kapsamında Yalova Belediyesi sınırları içerisinde yaşayan, hayatını asgari şartlarda sürdürmekte zorlanan, çeşitli nedenlerle kendisini geçindirecek hâli ve ekonomik yeterliliği bulunmayan, bağımlılık hikayesi bulunan, barınma ihtiyacı olan vatandaşların, acil vakalar karşısında kalıcı çözümler bulununcaya kadar toplumdan soyutlanmadan yaşamalarına, barınma ve iâşe ihtiyaçlarını gidermelerine yardımcı olmak, danışmanlık ve rehberlik yapmak, üretkenliklerini yeniden sağlamaya yönelik hizmetleri yürütmek amaçlanmaktadır.

İl Müdürlüğü tarafından hazırlanan proje kapsamında, Yalova Valiliği himayesinde, İl Müdürlüğü koordinasyonunda Yalova Belediyesi ortaklığında imzalanan "Sokakta Kalan Evsiz Vatandaşların Barınma İhtiyacının Karşılmasına İlişkin Protokol" çerçevesinde Geçici Barınma Merkezi oluşturulmuştur. İlgili proje ve protokol ile sunulmaya başlanan hizmetler zorlu kış şartlarında ve Covid-19 sürecinde önemli bir işlev üstlenerek bimekan vatandaşlarının sorunlarına çözüm sunmuştur. TİGEM tesislerinde yer alan iki ve üç kişilik odalarda misafir edilen bimekan vatandaşlarına yemek imkânı sağlanmıştır. İl Müdürlüğü koordinasyonunda vatandaşların her hafta düzenli olarak ziyaret edilerek psikososyal destek hizmetleri yürütülmüştür.

Söz konusu proje kapsamında muhafaza altına alınan sokakta kalan evsiz ve kimsesiz vatandaşlara kalıcı çözüm üretilmesi maksadıyla Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde

görevli mesleki personeller tarafından mesleki çalışmalar gerçekleştirilmiş olup vatandaşlar hakkında uygun sosyal hizmet modeli belirlenme çalışmaları yürütülmüştür. 2020 yılında başlatılan hizmetler halen devam etmektedir. İlgili proje çerçevesinde oluşturulan Geçici Barınma Merkezinde **90'a** yakın bimekan vatandaşına hizmetler sunulmuş sosyal hizmet modeli belirleme çalışmaları yürütülmüştür.

YOZGAT

'DOST SANMA DUYARLI OL' PROJESİ (2017)

Proje kapsamında madde bağımlılarına "YALNIZ" olmadıkları hissi uyandırılarak, bağımlılığa karşı mücadele refleksi kazandırılması amaçlanmıştır.

23 Ağustos – 28 Ekim 2017 tarihleri arasında uygulanmış olup projenin paydaşlarını; 14 İlçe SYDV, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Yeşilay oluşturmaktadır.

Bu kapsamda;

1. Koruma ve bakım altında bulunan çocuklara,
2. Mülteci ve Sığınmacılara
3. Sosyo-Ekonomik düzeyi düşük toplu konutlarda kalan kişiler başta olmak üzere riskli gruplara yönelik "**Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı**" kapsamında farkındalık ve eğitim faaliyetleri düzenlenmiştir.

Eğiticilerle hane ziyaretleri yapılmıştır. Hane ziyaretlerinde tespit edilen hususlar ve gerekli yönlendirmeler ilgili kurumlara yapılmış, kişilerin durumları bir süre izlenmiştir.

AMATEM'e yönlendirilen **6 kişinin** aileleri tedavi sonrası ve tedavi sürecince sürece dahil edilip nükslerin önlenmesi, ailelerin bilgilendirilmesi sağlanmıştır.

Eğitimler için madde bağımlılığı ile mücadele danışma merkezi oluşturulmuş, uyuşturucu kullananların rehabilitasyonu veya toplumla kaynaşması için programlar ve buluşmalar düzenlenmiştir. Sosyal uyum dönemindeki bağımlılar mesleki eğitim kurslarına dahil edilmiştir. Rehabilisyona katkı sağlaması için sanatsal kurslar düzenlenerek (yağlı boya, sulu boya, resim, seramik, heykel vs.) destek sağlanmıştır.

3.RUTİN OLARAK YÜRÜTÜLEN SOSYAL UYUM ÇALIŞMALARI

3.1.Raporlama Çalışmaları

Ankara ili Keçiören ilçesinde bulunan Sosyal Hizmet Merkezi tarafından ‘Keçiören İlçesi Sosyal Risk Haritası Raporu’ 2020 ve 2021 yılı için hazırlanmış olup Madde Bağımlılığı, Uyuşturucu İmalatı ve Ticareti kategorilerinde mahalle bazlı risk faktör analizleri İlçe Koordinasyon Toplantılarında ilgili kuruluşlara aktarılmaktadır.

Samsun ili Havza ilçesinde 12.08.2020 tarihinde Vezirköprü Cumhuriyet Başsavcılığına bir vatandaşın bally ve çakmak gazı bağımlısı olduğu TMK’nun 432-433 maddeleri gereği tedavi olması gerektiği yönünde yazı ve durum tespit raporu yazılmıştır. 16.09.2020 tarihinde Havza İlçe Sağlık Müdürlüğüne bir vatandaşın uyuşturucu madde kullandığı tedavi olması gerektiği yönünde yazı ve durum değerlendirme raporu yazılmıştır. Vaka bazlı durum değerlendirme ve takip yapılmaktadır.

3.2.Danışmanlık Hizmetleri

Adıyaman İli Kâhta İlçesinde görevli Psikologlar ve Psikolojik Danışmanlar bağımlı bireylerle bire bir görüşmeler gerçekleştirip bağımlılıkla mücadele konusunda danışmanlık hizmeti yürütmektedir. Hâlihazırda **20 kişiyle** danışmanlık süreci takip edilmiş ve edilmektedir.

Aksaray ilinde Sosyal Hizmet Merkezi Eğitim ve Danışmanlık birimi tarafından ailesinde madde bağımlılığı olan **18 aileye** danışmanlık hizmeti verilmiş, tedavi sonrası bireysel problemleri için destek almak isteyen 13 kişiye danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Ankara ili Gölbaşı Sosyal Hizmet Merkezi 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereğince üç ayda bir toplanan çocuk koordinasyon toplantısında İlçe Sağlık Müdürlüğünce sunulan öneri ile geliştirilen (PAYANDA) projesi ile madde bağımlısı bireyin diğer aile fertlerine yönelik danışma süreci yürütülmektedir.

Projenin paydaşlarını İlçe Sağlık Müdürlüğü, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İlçe Jandarma Komutanlığı, İlçe Emniyet Müdürlüğü oluşturmaktadır. İlçe müdürlüklerinin paydaş kurum olarak yer aldığı programda belli aralıklarla toplantılar düzenlenerek genel değerlendirme yapılmaktadır.

Bu projenin temel amacı madde bağımlısı bireyin yaşadığı ailedeki diğer aile üyelerinin yaşanan soruna bağlı olarak ortaya çıkabilecek ekonomik ve psiko-sosyal sorunları etkilerini önleyici ve çözümleyici çalışmaları yürütmektir. Böylece diğer bireylerin sağlıklı birey olma

süreçlerini olumsuz etkileyecek faktörlerden korunmasını sağlayıcı kurumsal tedbirlerle ailenin yüksek yararına olacak şekilde geliştirmek ve sunmaktır.

Bu kapsamda PAYANDA projesi ile;

- **23 hane ziyareti** gerçekleştirilmiştir.
- **1 aileye** ücretsiz kreş hizmeti sunulmuştur.
- **4 aileye** psikolojik destek hizmeti sunulmuştur.
- **1 aileye** sosyal ekonomik destek hizmeti sunulmuştur.

Ankara ili Kahramankazan Sosyal Hizmet Merkezinde bağımlılık konusunda rehberlik isteyen ve tedaviye yönlendirilen, hakkında danışmanlık tedbiri kararı verilen ve bağımlılık sebebiyle cezaevine girmiş kişilerin ailelerini SED ile desteklenmiş olup rehberlik hizmeti verilen ailelerin sayıları şu şekildedir:

- **55 Aileye** Ekonomik Destek (madde kullanımından cezaevine giren eş sebebiyle) verilmiştir.
- **26 Aileye** tedavi konusunda rehberlik yönlendirme ve motive etme çalışması düzenlenmiştir.
- **7 kişiye** 6284 sayılı kanun gereği zorunlu tedavi istenmiştir.
- **6 madde bağımlısı** çocuğa sağlık tedbiri kararı istenmiştir.

Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı Sosyal Hizmet Merkezlerince 2022 yılı içerisinde Madde Bağımlılığı ile Mücadele Danışmanlığı kapsamında **59** kişiye rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmiştir.

Antalya ili Muratpaşa Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğünde 2020 yılında **1**, 2021 yılında **10** aileye, 2022 yılında **6** aileye danışmanlık hizmeti verilmiştir.

Bartın ilinde Bartın Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne yapılan madde kullanımı bildirimleri sonrası 18 yaş altı çocuk ve ailelerine bağımlılıkla mücadele kapsamında yıllara göre yapılan danışmanlık faaliyetleri şu şekildedir:

- 2018-**26** çocuk ile aileye danışmanlık ve rehberlik hizmeti
- 2019-**3** çocuk ile aileye danışmanlık ve rehberlik hizmeti
- 2020-**2** çocuk ile aileye danışmanlık ve rehberlik hizmeti
- 2021-**1** çocuk ile aileye danışmanlık ve rehberlik hizmeti
- 2022- **1** çocuk ile aileye danışmanlık ve rehberlik hizmeti

NOT: Faaliyetler korunma ihtiyacı olan çocuk biriminde görevli ve danışmanlık tedbirini uygulayan meslek elemanları tarafından gerçekleştirilmiştir.

Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından 2018-2022 Yılları arasında madde bağımlılığıyla ilgili gelen başvurular değerlendirilerek Rehberlik ve Danışmanlık Hizmeti verilmiştir.

Elazığ ili Kovancılar ilçesinde bağımlılıkla mücadele, ailenin korunması ve bağımlı bireyin toplumsal yaşama uyumunun sağlanması adına çalışmalar yürütülmektedir. Bağımlılıkla mücadele kapsamında bağımlı bireylere yönelik tedavi öncesi, tedavi sırası ve tedavi sonrasında anneye, babaya ve çocuğa yönelik psiko-sosyal destek hizmetinin yanında ekonomik destek hizmeti sunulmaktadır. Psiko-sosyal destek hizmetinin paydaşlarını Kaymakamlık, Toplum Sağlık Merkezi, Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü, Müftülük, SYDV, İŞKUR, AMATEM, YEDAM, İlçe Milli Eğitim, Kızılay, Belediye, STK'lar oluşturmaktadır.

Bu kapsamda;

- Birey maddeden uzaklaştırılmıştır,
- Aile bütünlüğü sağlanarak aile bağları güçlendirilmiştir,
- Bağımlı bireylerin meslek edinme kurslarına yönlendirilmiştir,
- İŞKUR ile iş birliği kapsamında işe yerleştirilmeye çalışılmıştır.

MADDE BAĞIMLILIĞI İLE MÜCADELE ÇALIŞMA PLANI			
	TEDAVİ ÖNCESİ	TEDAVİ SIRASINDA(AMATEM SÜRECİNDE)	TEDAVİ SONRASI
ANNE	<ul style="list-style-type: none"> *Bağımlılığın ne olduğu ve eşinin bağımlı olup olmadığı konusunda karar verme *Psiko-sosyal danışmanlık *Problem çözüme ve bağ etme kapasitesini artırma *Eşinin bağımlı olduğunu kabullenme *Eşi bağımlısı ise ne kadar süredir bağımlısı olduğu *Eşinin kullandığı madde ve miktarı *Eşinin daha önce tedavi görüp görmediği *Eşinin maddeyi evde kullanıp kullanmadığı *Eşinin madde kullanma konusunda yaşadıkları ve neler hissettiği *Eşinin tedavi olması noktasında eşine destek ve yardımcı olup seçenekler sunma *Gerekli ise uzman desteği alma 	<ul style="list-style-type: none"> *Sorunlarla baş edebilme noktasında destek olup, rehberlik yapma *Eşine tedavi sürecinde destek olma ve iletişimin devam ettirilmesi *Tedavi sürecinde eşini ziyaret etme *Sosyo-ekonomik destek hizmeti sunma 	<ul style="list-style-type: none"> *Aile içi iletişimin nasıl olduğu ve sorunlarla baş edebilme noktasında destek olma *Tedavi sonrası eşindeki değişim ve dönüşüm hakkında bilgi alma *Eşinin yoksunluk yaşayıp yaşamadığı *Eşinin ilaçlarını düzenli kullanıp kullanmadığı ve takibinin yapılıp yapılmadığı *Eşinin madde kullanıp kullanmadığı veya madde arayışının olup olmadığı takibi ve gözlenmesi
BABA(MADDE BAĞIMLISI)	<ul style="list-style-type: none"> *Madde bağımlılığının ne olduğu, madde bağımlısı kime denir? Bunun üzerinde konuşup karar verme *Bağımlı olup olmadığı konusu üzerinde konuşma *Hangi maddeleri kullandığının tespiti *Madde kullanım sıklığı ve miktarının tespiti *Daha önce tedavi olup olmadığı, olduyorsa ilaç kullanıp kullanmadığının tespiti *en son ne zaman kullandığı, kullanmadıysa ne kadar süredir kullanmadığının tespiti *Bağımlı olduğunu ve tedavi olması gerektiğini kabul etme *Tedavi noktasında istekli olma *Tedavi hakkında bilgilendirme ve tedaviye katılımını sağlamak *Rehberlik ve yönlendirme yapmak *Sosyo-ekonomik destek 	<ul style="list-style-type: none"> *Tedavi sürecinde destek olmak *Telefon görüşmeleri yapıp, ziyaretlerde bulunup belirli aralıklarla görüşmeler yapmak *Doktoru ile iletişim halinde olup bilgi alıp üstüme düşen görev ve sorumluluğu yerine getirmek. 	<ul style="list-style-type: none"> *Tedavi sonrası neler hissettiği üzerine konuşmalar yapıyor *Belirli periyotlara görüşmeler yapıp, takip ediyor *Yoksunluk yaşayıp yaşamadığı gözlenilip, konuşmalar yapıyor *İlaç tedavisi takibi ve aylık periyotlara madde kullanıp kullanmadığına dair idrar tahlili yapıyor *Tekrardan kullanmaktan nasi uzak duracağı konusunda rehberlik *Tekrar kullanıp kullanmaya istekli olup olmadığının gözleniliyor *"HAYIR" diyebilme *Sosyo-kültürel faaliyetlere etkin katılım *Geziler(il içiller arası), piknikler ve sportif faaliyetler *Ney sesi eşliğinde EBRU yapımı *Yarı karanlık bir odada ney ve su sesi ile tencere *Yetenek, ilgi ve ihtiyaçları çerçevesinde uygun olan Meslek edinme kurslarına yönlendirip sertifikalı alıp çalışmaya sevk ediyor *Kamu kurum, kuruluş ve STKlarla iş birliği içinde çalışmalar yapıyor *Psiko-sosyal ve ekonomik destek hizmeti sunuluyor
ÇOCUK	<ul style="list-style-type: none"> *Çocuğun süreçten ne derece etkilendiğinin tespiti *Süreci en zararlı atlatmasına yönelik gerekli görüşme ve çalışmaların yapılması *Gerekli ve travmatik durumlarda uzman desteği 	<ul style="list-style-type: none"> *Baba tedavi sürecinde olmaması nedeniyle anneye ortak iş birliğiyle daha az zararlı atlatmasına yönelik gerekli çalışmaların yapılması(baba ile telefonda görüşme, uygun ortam ve koşullar varsa babayı ziyaret etme, kuruma davet edilip oyun, boyama, başka çocuklarla sosyalleşmesini sağlama) *Gerekli ve travmatik durumlarda uzman desteği 	<ul style="list-style-type: none"> *Baba-anne-çocuk üçgeninde birlikte daha fazla zaman geçirme *Ortak sosyo-kültürel faaliyetler(sinema, piknik, gezi, park, futbol oynama)de bulunmak *
Madde Bağımlılığı ile Mücadele Kapsamın Karşın Zorluklar	<ul style="list-style-type: none"> *Ekonomik kaynakların kısıtlılığı nedeniyle tedavi sürecinde aileye ve bağımlıya gereken desteğin sağlanamaması tedavi sürecinde aksamaların olması *Tedavi sonrasında aile ile ekonomik kaynaklı ortak sosyo-kültürel faaliyetler(sinema, piknik, gezi, park, futbol oynama)de bulunamamak *Araç sıkıntısı nedeniyle bağımlıların tedavi amacıyla AMATEM'e götürülmemesi ve tedavi aşamasında ziyaretlerin yapılamaması 		

Erzincan İl Emniyet Müdürlüğü tarafından Erzincan Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bildirilen **1 çocuk** için rehberlik hizmeti verilmiştir. Erzincan YEDAM tarafından yönlendirilen **1 aileye** rehberlik hizmeti verilerek çocuk adına anneye Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) hizmeti sağlanmıştır. Tercan ilçesinde Tercan İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından Sosyal Hizmet Merkezine bildirilen **2 çocuk** için rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmiştir.

Eskişehir ilinde Sosyal Uyum Birimi çalışmaları kapsamında Birime 2018-2022 yılları arasında 3 kadın 17 erkek olmak üzere **20 kişi** müracaat etmiştir. Başvuranlardan, 14 kişi AMATEM'DEN, 1 kişi YEDAM'dan yönlendirilmiş, 5 kişi bireysel olarak kuruluşa başvurmuştur. Başvuranlardan 11 kişi ilk görüşme sonrası görüşme sürecine dâhil olmamış, 9 kişi ikinci görüşmeden sonra devam etmemiş, 4 kişi düzenli olarak destek almıştır. Süreç içerisinde AMATEM, YEDAM ve İŞKUR ile işbirliği yapılmış, ihtiyaç halinde ilimiz SYDV'den başvurulara destek sağlanmıştır. 4 danışanın ailesine sosyal ekonomik destek hizmeti sağlanmış, 1 danışanın okul devamı sağlanmış, 1 danışanın barınma sorunu çözülmüş, 1 kişi yeniden tedaviye yönlendirilmiş, 7 danışan yeniden maddeye devam etmiştir.

NOT: Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 09.04.2018 tarih 40530 sayılı yazısıyla pilot uygulama olarak başlayan ve AMATEM'lerin bulunduğu illerde bağımlılık tedavisi tamamlanan bağımlıların topluma kazandırılması amacıyla Sosyal Hizmet Merkezleri bünyesinde kurulan Sosyal Uyum Birimleri'nin yaygınlaştırılması kararı alınmıştır. Buna istinaden Bakanlığımız 31.10.2018 tarih 430101 sayılı oluru ile Eskişehir Tepebaşı Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü'nün 1.Katında "Sosyal Uyum Birimi" faaliyete başlamıştır.

Bakanlığımızca Uyuşturucu ile Mücadele Ulusal Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamındaki revize talebi 30.12.2019 tarihinde Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu (BMYK) toplantısında kabul edilmiş ve SHM'ler bünyesinde oluşturulan Sosyal Uyum Birimleri faaliyetlerinin sonlandırılmasına karar verilmiştir.

Alınan karar doğrultusunda Genel Müdürlüğümüzün 29.05.2020 tarih ve 1206086 sayılı yazısına istinaden Eskişehir İlinde 2018-2020 yılları arasında faaliyet göstermekte olan Sosyal Uyum Birimlerinin kapatılmasına karar verilmiştir.

Gaziantep ili Şehitkamil ilçesinde "Sen de Bırakabilirsin" faaliyeti kapsamında Bağımlılıkla Mücadele kapsamında kurum personelleri tarafından yapılan Ulusal Hane Ziyaretlerinde ve sosyal ekonomik destek birimi personelleri tarafından yapılan incelemelerde maddeye ulaşmış olan ya da madde kullanan 57 erkek 3 kadın birey olmak üzere toplam **60 kişi** tespit edilmiş bu kişilere ulaşılarak görüşmeler sağlanmıştır. Yapılan görüşmeler neticesinde meslek elemanları

tarafından bu kişilerin ihtiyaç duyduğu müdahale planları oluşturularak uygun görülen hizmet modellerine yönelik gerekli yönlendirme ve danışmanlık hizmeti sağlanmış olup ayrıca kişiler ile yüz yüze motivasyonel görüşmeler gerçekleştirilerek psikososyal destek hizmeti sunulmuştur. Bunların yanı sıra bağımlılıkla mücadele kapsamında görevlendirilmiş meslek elemanları tarafından iki haftada bir AMATEM'e ziyaret gerçekleştirilerek yatılı serviste bulunan yaklaşık **50 kişi** ile motivasyonel görüşmeler sağlanmış olup kurum hizmetleri hakkında kapsamlı bilgilendirme çalışmaları yapılarak gerekli rehberlik hizmeti sağlanmıştır.

NOT: Görüşülen 60 kişiden 9 kişinin tedavisine devam ettiği tespit edilmiş, 6 kişi sulh hukuk mahkemesi tarafından zorunlu tedaviye, 35 kişi ise personel tarafından AMATEM ve Hayat Akademisine yönlendirilmiştir. Bu kişiler hakkında izleme ve takip çalışmaları kurum tarafından devam etmektedir. Ayrıca 10 kişinin görüşmeyi ve tedaviyi reddetmesi üzerine herhangi bir mesleki çalışma gerçekleştirilememiştir. Tespit edilen 60 kişi içerisinde 34 kişi kurumun hizmet modelleri arasında bulunan Sosyal Ekonomik Destek hizmetinden yararlanmaktadır. Kurumda bulunan Korunmaya Muhtaç Çocuk Birimi meslek elemanları tarafından 3 çocuk için danışmanlık tedbiri 1 çocuk için sağlık tedbiri kararı alınması uygun görülmüştür.

Giresun ilinde Danışmanlık Tedbiri kapsamında madde kullanımını bırakmış 4 çocukla görüşme yapılmış ve plan kapsamında istenen hedeflere ulaşılmıştır.

İstanbul ili Ataşehir ilçesindeki Sosyal Hizmet Merkezinde madde bağımlısı aile üyesi olan **15 aileye Aile Danışmanlığı hizmeti** sunularak bağımlı bireylerin sağlıklı tedavi ve rehabilitasyon sürecine erişebilmesi için ailelere rehberlik hizmeti sunulmuştur.

İstanbul ili Sancaktepe Sosyal Hizmet Merkezinde 2018 yılında toplam **140 başvuru** yapılmış olup 100'ü yeni başvuru, 40'ı takipte olan hastadır. Yıl boyunca **43 ev ziyareti** yapılmış olup **39 sevk** gerçekleştirilmiştir. Sevk edilen hastalar ayaktan veya yatarak tedavi altına alınmışlardır. 140 başvurudan yalnızca 23'ü hastanın kendisi talebi ile gerçekleşmiştir. 140 başvurudan 4 kişi 18 yaş altındadır. Birime yapılan başvuruların takibi düzenli olarak yapılmıştır. 2019 yılında toplam **59 başvuru** yapılmış olup 39'u yeni başvuru, 20'si takipte olan hastadır. Yıl boyunca **20 ev ziyareti** yapılmış olup **18 sevk** gerçekleştirilmiştir. Sevk edilen hastalar ayaktan veya yatarak tedavi altına alınmışlardır. 59 başvurudan yalnızca 6'sı hastanın kendisi olup 2 kişi 18 yaş altındadır. Birime yapılan başvuruların takibi düzenli olarak yapılmıştır. 2020 yılında toplam **56 başvuru** yapılmış olup bunların 33'ü yeni başvuru, 23'si takipte olan hastadır. Yıl boyunca **14 ev ziyareti** yapılmış olup **6 sevk** gerçekleştirilmiştir. Sevk edilen hastalar ayaktan veya yatarak tedavi altına alınmışlardır. 56 başvurudan yalnızca 10'u hastanın kendisi olup 1

tanesi 18 yaş altındadır. Birime yapılan başvuruların takibi düzenli olarak yapılmıştır. 2021 yılında toplam **84 başvuru** yapılmış olup 49 'u yeni başvuru, 35'si takipte olan hastadır. Yıl boyunca **25 ev ziyareti** yapılmış olup **14 sevk** gerçekleştirilmiştir. Sevk edilen hastalar ayaktan veya yatarak tedavi altına alınmışlardır. 38 başvurudan yalnızca 4'ü hastanın kendisi olup 2 tanesi 18 yaş altındadır. Birime yapılan başvuruların takibi düzenli olarak yapılmıştır. 2022 yılında toplam **93 başvuru** yapılmış olup 44 'u yeni başvuru, 49 si takipte olan hastadır. Yıl boyunca **26 ev ziyareti** yapılmış olup **13 sevk** gerçekleştirilmiştir. Sevk edilen hastalar ayaktan veya yatarak tedavi altına alınmışlardır. 38 başvurudan yalnızca 1'ü hastanın kendisi olup 1 tanesi 18 yaş altındadır. Birime yapılan başvuruların takibi düzenli olarak yapılmıştır.

İzmir ilinde Bornova ilçesinde 2019 yılında faaliyete başlayan ve Bakanlığımız kararı ile kapatılana kadar hizmet veren Sosyal Uyum Birimi'nde daha önce alkol veya madde kullanım problemi olan ve ilgili sağlık kuruluşlarında tedavisini tamamlamış, maddeden uzak kalma ile ilgili asgari düzeyde motivasyonu olan ve psikososyal anlamda desteğe ihtiyaç duyan 18 yaş üstü erkek veya kadın bireylere hizmet sunmuştur. Bu anlamda Birim bağımlılık alanında ayaktan sosyal iyileştirme hizmetlerinin bir parçası olarak mümkün olduğunca bireyleri tekrarlayan madde kullanımından uzak tutmayı, iş ve meslek edinmesini kolaylaştırarak topluma yararlı bir birey olarak yaşamını devam ettirmesine katkı sunmayı amaçlamıştır. Birimin kapanması sonrası çalışmalar ilde Sosyal Hizmet Merkezleri marifetiyle devam ettirilmektedir.

VAKALARIN GELİŞ ŞEKLİNE İLİŞKİN BİLGİLER (İZMİR BORNOVA)	
Bugüne Kadar Birime Kabul Edilen Toplam Kişi Sayısı:	61 (53erkek+8 kadın)
Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşların Yönlendirmesiyle Gelen Kişi Sayısı:	50 (AMATEM: 28 Ege Üniversitesi: 1 Sosyal Hizmet Merkezleri: 8 İl Müdürlüğü: 1 Bornova 57.Topçu Tugayı: 4 Kaymakamlık-SYDV: 2 ALO 191: 4 YEŞİLAY: 1 Denetimli Serbestlik: 1)

Bireysel Olarak Birime Şahsen veya Ailesi Aracılığıyla Başvuran Kişi Sayısı:	11
--	-----------

YAPILAN GÖRÜŞMELERE DAİR BİLGİLER (İZMİR BORNOVA)	
Sadece Rehberlik Hizmeti Sunulan Kişi Sayısı (Bir Kez Görüşülen Kişi Sayısı):	37
İlk Görüşme Sonrasında Devam Eden Kişi Sayısı (2 ile 4 görüşme arası):	24 (Maddeden uzak kalma isteği, psikolojik-bağımlılık danışmanlığı, sosyal destek, iş bulma gibi motivasyonla bireyler sürece devam etmişlerdir. Geriye kalan 36 vaka ile birer görüşme yapılmış (AMATEMde, Birimde veya adreste) olup Birim ve sunulan hizmetler hakkında rehberlik hizmeti sunulmuş, kısaca öyküleri alınmıştır.)
Düzenli Takip Süreci Devam Eden ve Danışmanlık Hizmeti Verilen Kişi Sayısı (en az 4 kez görüşülen):	18 (3 kadın, 15erkek). (Yüz yüze Birimde görüşme, adreste görüşme, telefon yoluyla görüşme, aile bireyleriyle görüşme şeklinde çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Vaka takiplerinde madde kullanım problemi olan bireylerin direnç göstermeleri ve genellikle ilk etapta görüşme konusunda çekince göstermeleri nedeniyle aile bireyleriyle iletişime geçilerek ev ziyareti yapılmış ve bazı vakalarda ilk görüşme süreci ev ortamında başlatılmıştır. Vaka ile karşılıklı diyalog şeklinde randevulaşarak ve bazen Birimce

	<p>habersiz bir şekilde adreslerine gidilerek izleme ve takip süreci gerçekleştirilmektedir.</p> <p>Bunların içinde alkol veya madde kullanımına ara ara devam eden kişi sayısı 7 iken alkol veya madde kullanımını sonlandıran ve ayıklık süreci devam eden kişi sayısı ise 9'dur.)</p>
<p>Bugüne Kadar En Az Bir Kez Evlerine Gidilen Kişi Sayısı:</p>	<p>17</p> <p>(Ev ziyaretleri; vakanın aile ortamında da gözlenebilmesi, kayma riski olan vakaların hem Birimimize hem de tedaviye devamlılığının artırılabilmesi için yapılmaktadır.)</p>

SUNULAN HİZMETLERİN İÇERİĞİNE İLİŞKİN BİLGİLER (İZMİR BORNOVA)

<p>Birim Aracılığıyla İş Bulan Kişi Sayısı:</p>	<p>5</p> <p>(3'ü Meslek kursuna yönlendirilmiş, 2si buldukları ilçedeki İŞKUR'a yönlendirilmiş ve İŞKUR aracılığıyla iş bulmaları sağlanmış olup 1 kişi henüz işbaşı yapmamıştır.</p> <p>Diğer kişi de maddeye tekrardan kaydığı için işe başlayamamıştır.)</p>
<p>Aile Danışmanlığı:</p>	<p>16</p> <p>(11 vakanın aile bireyleriyle de düzenli görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Aile bireylerine madde bağımlılığı, risk faktörleri ve tedavi süreçleri hakkında rehberlik hizmetleri sunularak bilinçlenmelerine katkı</p>

	sunulmaya çalışılmaktadır. Ayrıca vaka ve aile bireyleri arasında problemlerin çözümüne katkı sunulmaya çalışılmaktadır.)
Psikolojik Danışmanlık:	18 (Alkol veya madde kullanım problemi yaşayan, tedavi sürecini tamamlamış veya süreci devam eden bireylerle bireysel psikolojik görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayıklık dönemlerini uzatmak ve ayaktan tıbbi tedavi süreci devam edenlerin tedaviye devam edebilme potansiyellerinin artırılabilmesi amacıyla da Motivasyonel Görüşme teknikleri uzman personel tarafından uygulanmaktadır.)
Telefon Görüşmesi Yoluyla Takip:	25 (Özellikle görüşmelere katılım konusunda direnç gösteren vakalar, belirli aralıklarla telefon yoluyla aranmakta ve “günlerinin nasıl geçtiği, herhangi bir problemin olup olmadığı ve yüzyüze görüşme için hangi gün müsait olabilecekleri gibi” konularda görüşülmektedir. Böylece özellikle toplum içerisinde kendisini yalnız hisseden bu bireylerin aslında yalnız olmadıkları ve onları takip eden, arayıp soran birilerinin olabileceği mesajı verilmeye çalışılmaktadır.

Kırıkkale ilinde 2022 yılında yapılan toplantı sonucunda alınan karar gereği Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü koordinesinde Kırıkkale Valiliği himayesinde **bağımlılığa karşı koruyucu ve önleyici faaliyetler** kapsamında “**3 Mobil Ekip**” oluşturulması ve Aile ve

Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesinde ‘Bağımlılıkla Mücadele Birimi (Umut Projesi Koordinasyon Birimi)’ kurulması kararı alınmıştır. Koruyucu ve Önleyici Faaliyetlerin sekretaryası İl Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Mobil ekipler ile madde bağımlılığı ile mücadele kapsamında risk ihtiyaç analizinin yapılarak toplumun her kesimine eğitim ve rehberlik hizmetinin verilmesi, uyuşturucu kullanımının engellenmesi ve bağımlılıkla mücadele edilmesi” hedeflenmektedir. Mobil ekipler aracılığıyla;

- Yerel sivil toplum kuruluşlarından (Yeşilay, Umuda Yolculuk Derneği ve Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Derneği) temsilciler, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünden **3 personel**, İl Müftülüğünden **3 personel**, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünden **3 personel** ve İl Emniyet Müdürlüğünden **1 personel** görevlendirilmiştir. Oluşturulan Mobil ekipler için **3 araç** tahsis edilmiştir.
- Koruyucu ve önleyici tedbirler kapsamında riskli gruplar Umut Projesi Koordinasyon Birimi tarafından aranıp, ziyaret randevusu oluşturularak mobil ekiplerin ilgili hanelere yönlendirilmesi sağlanmaktadır.
- Haftanın üç (3) günü mobil ekiplerde görevlendirilen, Müdürlükte çalışanlarından 3 personel (2 Psikolojik danışman ve 1 sosyal çalışması) koordinesinde ilgili kurumlardan görevlendirilen personeller ile riskli gruplara hane ziyaretleri gerçekleştirilmekte, ziyaret sonunda Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü Başkanlığında toplantılar yapılarak vakalar ile ilgili paylaşımlar yapılmakta ve ziyaret edilen risk altındaki kişilerin hangi kurumlara yönlendirilmeleri gerektiği değerlendirilmektedir.
- Mobil ekiplerin hane ziyaretinde kullanabilecekleri bir “**ziyaret rehber formu**” hazırlanmıştır. Hane ziyaretlerinde mobil ekipler tarafından ulaşılamayanlar, İl Emniyet Müdürlüğüne bildirilerek adres ve iletişim bilgileri güncellenmektedir, ziyareti kabul etmeyen ailelere okul rehber öğretmenleri, Yeşilay ve Bağımlılıkla Mücadele Kapsamındaki Sivil Toplum Kuruluşları tarafından ulaşılarak ikna edilmekte ve ziyaretleri gerçekleştirilmektedir.
- Mobil ekiplerin hane ziyareti sonucunda ailelerin, ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda AMATEM, Yeşilay Danışmanlık Merkezi (YEDAM), Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Sağlıklı Hayat Merkezi, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Kırıkkale Valiliği himayesinde her hafta gerçekleştirilen “**Aile Eğitim Programlarına**” yönlendirmeleri yapılmaktadır.

Bu kapsamda;

- Mobil ekipler tarafından tespit edilen **48 bağımlı kişiden 42'si** ile görüşülmüştür.
- **13 kişi** AMATEM'e, **7 kişi** YEDAM'a, **6 kişi** Sağlıklı Hayat Merkezine, **2 kişi** Gençlik Merkezine yönlendirilmiştir.
- Mart ayından itibaren risk grubunda olan **700 aileye** ziyaret gerçekleştirilmiştir.
- Huzur Köy Sosyal Uyum ve Rehabilitasyon Merkezinden Mezun Olan 10 kişinin takibi için gerekli yazışmalar yapılmış olup bağımlı ailelerine de rehberlik yapılmıştır. Bağımlı bireylerin ailelerine aile psiko eğitim seminerleri düzenlenmiştir.
- Bağımlı bireylerin anneleri ile 4 haftalık grup çalışması planmış 2 haftası gerçekleştirilmiş, halden devam etmektedir.

Mersin ilinde Toroslar SHM'de **2018** yılında açılmış ve 2020 yılına dek faaliyet gösteren Sosyal Uyum Birimi kapsamında AMATEM ile iş birliği yapılarak madde bağımlılığı tedavisi devam eden kişiler ile görüşme sağlanarak Sosyal Uyum Birimi görevi olan madde bağımlılığı tedavisi olmuş kişilerin desteklenmesi sağlanmaya çalışılmıştır. AMATEM'de yapılan görüşmeler ile bağımlılık tedavisi sonlanan ve sosyal hizmet modellerinden birisi ile desteklenmesi uygun olacak kişilerin tespiti ve desteklenmeleri sağlanmıştır. Birim faaliyette olduğu süre boyunca **119 bağımlı** ve ulaşılan yakınları ile görüşmeler yapılmış, tedavi süreçlerinde danışmanlık hizmeti verilmiştir. Görüşmeler sırasında bağımlı ve yakınlarından sosyal hizmet modellerinden birisine ihtiyaç duyan kişiler için ilgili birimler ile iş birliği yapılmış ve hizmet almaları sağlanmıştır. Birimin kapatılması sonrasında Sosyal Hizmet Merkezi bünyesinde sorumlu kişiler belirlenerek bağımlı birey ve ailelerin yönlendirilmesi sağlanmaktadır.

Mersin ASHİM tarafından Bağımlılıkla Mücadele Kapsamında Yürütülen Faaliyetler kapsamında 2022 yılı Kasım ayından itibaren SHM'ler tarafından madde bağımlılığı konusunda tedavisi tamamlanan bireylere ve ailelerine yönelik hane ziyaretleri gerçekleştirilerek danışmanlık, rehberlik ve yönlendirme, psikososyal destek, bireylerin ve ailelerinin uygun sosyal hizmet modellerimizden yararlanmalarına yönelik hizmet verilmektedir.

2022 Yılı Kasım ayı itibariyle Sosyal Hizmet Merkezleri tarafından madde bağımlılığı konusunda tedavisi tamamlanan **193 birey** ve aileleri ile görüşme yapılmış; bireylerin tedavileri sonrası uyum süreçleri göz önünde bulundurularak gerek doğrudan bireye gerekse bireyin tedavi sonrası sürecine birincil etkisi olan ailesine yönelik, uygun sosyal hizmet modeli

belirlenmiş; ihtiyaç durumları saptanarak ilgili kurum ve kuruluşlara (SYDV, AMATEM, İlçe Sağlık, Halk Eğitim, İŞKUR gibi.) yönlendirmeleri yapılmıştır.

Sosyal Hizmet Merkezlerinden Hizmet Alanlar:

- SED: **6 birey**
- Evde Bakım: **2 birey**
- Danışmanlık Birimi: **1 birey**

Muğla ilinde Menteşe Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğünde 2021 yılında hizmet modelleri içerisinde yer alan aile danışmanlığı ve bireysel danışmanlık hizmeti **2 kişiye** uygulanmıştır. **1 kişi** YEDAM'a yönlendirilmiştir. Menteşe Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğünde 2022 yılında ise hizmet modelleri içerisinde yer alan aile danışmanlığı ve bireysel danışmanlık hizmeti **4 kişiye** uygulanmıştır. Düzenli görüşmeler görüşme odalarında etik ilke ve kurallara uygun gerçekleştirilmiştir. **1 kişi** ise psikiyatrik bakış açısının da önemli olduğu düşünülerek sevk edilmiştir.

Ordu ili Fatsa ilçesinde Fatsa Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü tarafından 2018-2022 yılları içerisinde uyuşturucu madde kullanımı nedeniyle sosyal ekonomik yoksunluk durumuna düşen **8 aileye** sosyal ve ekonomik destek hizmeti sağlanmış ve bu birimde görevli meslek elemanları tarafından psikososyal destek sağlanmış, Korunma İhtiyacı Olan Çocuk biriminde ise bir madde bağımlısı çocuğa bireysel danışmanlık sağlanmış, bağımlılığının sonlanması adına Yeşilay ile irtibat kurulmuş, çocuğun ilgisi doğrultusunda İlçe Spor Müdürlüğü ile görüşülerek Okçuluk kursuna kayıt yaptırması adına aileye rehberlik yapılmıştır.

Osmaniye ilinde Bağımlılıkla Mücadele Kapsamında Yürütülen Faaliyetler kapsamında SHM'ler tarafından madde bağımlılığı konusunda tedavisi tamamlanan bireylere ve ailelerine yönelik danışmanlık, rehberlik ve yönlendirme, psikososyal destek, bireylerin ve ailelerinin uygun sosyal hizmet modellerimizden yararlanmalarına yönelik hizmet psikologlar tarafından **168 kişiye** danışmanlık hizmeti verilmiştir.

Samsun ilinde İlkadım Sosyal Hizmet Merkezinde 2019 yılında "Sosyal Uyum Birimi" adı altında toplam **4 kişiye** bireysel ve aile danışmanlık hizmetleri verilmiştir. Bireysel danışmanlık alan 3 kişiye AMATEM' in yönlendirilmesiyle hizmet verilmiştir. Aile danışmanlığı verilen 1 aileye ise SED biriminin yönlendirilmesiyle hizmet verilmiştir. Bağımlılık konulu başvurular Sosyal Hizmet Merkezlerince takip edilmektedir.

Siirt ilinde aile bireylerinin herhangi biri madde kullandığı için maddi yoksunluğa düşen **19 aileye** Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti sağlanmıştır. Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti sağlanan ailelere ve Sosyal ve Ekonomik Destek hizmetinden faydalanan çocuklara, madde bağımlılığı ve zararları konusunda bilgilendirme yapılmıştır. Aileler ile periyodik olarak görüşmeler ve takip sağlanmaktadır.

Van ilinde Edremit Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü Sosyal Uyum Birimi ile 2018-2020 yılları arasında birime kabul edilen kişi sayısı **18'dir**. AMATEM'den gelen **10 kişi**, bireysel olarak **1 kişi**, ikinci görüşmelere katılım sağlayan **8 kişi** olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda 2020'de kapatılan bu birim hizmet vermemektedir. Birim kapatıldıktan sonra Sosyal Hizmet Merkezlerince vatandaşlara yönelik eğitim ve danışmanlık faaliyetleri yoğun olarak uygulanmaktadır.

Bu kapsamda;

- Birime kabul edilen kişi sayısı **18**,
- AMATEM'den Gelenler **11**,
- Danışmanlık hizmeti verilen kişi sayısı **15**,
- Bağımlı olup SED Hizmetinden faydalandırılan **14 aile** bulunmaktadır.

3.3.Yönlendirme ve Bilgilendirme Çalışmaları & Danışmanlık- Eğitim- Sağlık Tedbiri

Adıyaman İli Kâhta ilçesinde bağımlılık noktasında gerekli yönlendirmeler yapılarak bireylerin yeniden topluma kazandırılması ayrıca düzenlenen eğitim ve etkinliklerle toplumun bağımlılıkla mücadele konusunda farkındalıklarının artırılması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda;

- 10 kişi İl Sağlık Müdürlüğüne,
- 6 kişi AMATEM'e ve
- 2 kişi ÇEMATEM'e yönlendirme gerçekleştirilmiştir.

Amasya ilinin Merzifon ilçesinde İl Müdürlüğüne bilgi amaçlı müracaat eden birey ve ailelere süreç ile ilgili rehberlik edilerek İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne ve YEDAM'a başvurabilecekleri konusunda bilgi verilmiştir. Amasya ilinin Merzifon ilçesinde İlçe Adliyesince suça sürüklenen çocuklar hakkında Amasya Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünden Sosyal İnceleme Raporu talep edilmekte olup, çocuklar ile gerçekleştirilen görüşmelerde içinde buldukları olumsuz arkadaş çevresi ile suç işleme ve madde kullanma potansiyeli barındıran ortamlardan

uzaklaşmaları amacıyla ilçemizde bulunan Gençlik Merkezi'nin faaliyetleri hakkında detaylı bilgi verilerek nasıl başvuruabilecekleri konusunda rehberlik yapılmıştır. Bu kapsamda, **44 Suça Sürüklenen Çocuk** Merzifon Gençlik Merkezi'ne yönlendirilmiş olup **6 aile** İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne yönlendirilmiştir.

Ankara ilinde Mamak SHM Sosyal Uyum Birimi tarafından Uyuşturucu ile Mücadele Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamında Sosyal Hizmet Merkezleri bünyesinde faaliyet gösteren Uyum Birimleri aracılığı ile AMATEM, YEDAM ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından SUB'a yönlendirilen ve bireysel başvurular değerlendirilmiş, bağımlı ve ailesinin ihtiyaç duyduğu sosyal hizmet modeli belirlenerek çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Sosyal Uyum Biriminin kapatılması ile Strateji Belgesi ve Eylem Planı kapsamında başvuru ve yönlendirmelere istinaden görüşmelere devam edilmiş ve eğitimler düzenlenmiştir.

Bu kapsamda;

- **53 kişiye** danışmanlık hizmeti verilmiştir.
- **48 aile** ziyareti yapılmıştır.
- **14 işyeri** ziyareti yapılmıştır.
- **21 kişi** AMATEM'e yönlendirilmiştir.
- **28 kişi** İŞKUR'a yönlendirilmiştir. İŞKUR ile yapılan çalışmalarda 5 kişi işe yerleştirilmiştir.
- AMATEM ziyaretlerinde **388 kişi** ile görüşme yapılmış Uyum Birimine davet edilmiştir.
- Birime müracaat eden **134 kişiye** bağımlılık hakkında rehberlik yapılmıştır.
- Madde kullanım riski ve bağımlılıktan korunma konularında **6 eğitim** verilmiş, **230 kişi** tarafından eğitimlere katılım sağlanmıştır.

Keçiören Sosyal Hizmet Merkezinde; Ankara İl Emniyet Müdürlüğü ve Keçiören İlçe Sağlık Müdürlüğüne tespit edilip Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bildirilen vakalar ile Mobil Ekip, ASDEP ziyaretleri ve Sosyal İncelemeler esnasında tespit edilen vakalara yönelik müdahale, rehberlik, bilgilendirme ve yönlendirme çalışmalarına devam edilmektedir. Aynı zamanda Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne gelen bildirimler doğrultusunda YEDAM ile iş birliği sağlanmakta olup ilgili vakalara ilişkin gerekli koordinasyon sağlanmaya devam etmektedir. Bu kapsamda 2020 ve 2021 yılında toplam **30 müracaatçıya**; 2022 yılında toplam **8 müracaatçıya** YEDAM çalışmaları hakkında bilgi verilerek psikolojik destek için yönlendirme yapılmıştır. Aile Danışmanlığı kapsamında

başvuru yapan kişi sayısı yıllara göre şu şekildedir: 2018:1; 2019:1; 2020:1; 2021:3; 2022:2. Bu kişilerin AMATEM'e yönlendirilmesi yapılmıştır.

Etimesgut Sosyal Hizmet Merkezinde; *'Madde Bağımlılığı İle Mücadele Projesi'* uygulanmaktadır. Projenin amacı; Etimesgut ilçesinde ikamet eden ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfımızdan yardım alan ailelerin çocukları başta olmak üzere ilçemizde madde bağımlılığı konusunda bilinç oluşturmak, tedavilerine destek olmak, mesleki eğitimlerine destek olmak, istihdam edilebilmeleri konusunda engellerin çözümüne imkân sağlamak ve gençleri topluma kazandırmaktır. Aynı zamanda;

- Etimesgut İlçesinde madde ile mücadeleyi devamlı canlı tutmak
- Önleyici faaliyetler ile okullarda ve toplum genelinde farkındalığı uyandırmak
- İlçe genelinde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile sosyal ağların oluşturduğu konsorsiyumun madde bağımlılığı konusunda aktif çalışma ortamları oluşturmak
- Önleyici faaliyetler ile okullarda ve toplum genelinde farkındalığı uyandırmak
- İş bulmakta güçlük çeken ve sosyal güvencesi olmayan madde bağımlısı bireylerin istihdam edilerek ilçemizdeki yoksulluğun minimize edilmesi amaçlanmaktadır.

Projenin paydaşları ve paydaşların sorumlulukları ise şu şekildedir:

- Kolaylaştırıcı olarak Etimesgut Belediyesi tarafından gerekli tüm hizmetlerin sağlanması,
- Bireyin sağlık hizmetlerinden yararlanması için tüm aksaklıkların giderilmesi için Genel Sağlık Sigortası hizmetinin sağlanması
- Etimesgut Şehit Sait Ertürk Devlet Hastanesi tarafından muayene ve tedavi için öncelik sağlanması
- İlçe Sağlık Müdürlüğü tarafınca bireyin tedavi takibinin yapılması ve aksaklıkların gidermesi
- Tedavi sürecinde uygun görülen ilaç, çip vb. yöntemlerdeki masrafların karşılanması
- Bireyin temiz kalabilmesi için, sürecin Etimesgut Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğündeki psikologlar tarafından izlenmesi ve raporlanması, gerektiği durumlarda YEDAM vb. gibi kurumlar ile işbirliği halinde olunması
- Bireyin isteği doğrultusunda İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından eğitiminin ya da ihtiyaç duyduğu mesleki becerilerin sağlanması

- Etimesgut Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğü tarafından spor aktivitelerine katılımları ve sor müsabakalarına ait yarışmalara katılımları teşvik edilmesi
- Alınan eğitim sonrasında Sincan İŞKUR Müdürlüğü tarafından uygun görülen pozisyonlarda iş gücü sahibi yapılması

Proje kapsamında;

- **20 kişi** AMATEM' e yönlendirilmiştir.
- Boylam/AMATEM'de yatılı tedavisi başlayan **5 kişidir**.
- Bu kişiler ile görüşülerek, gerekli ilaç tedavisi başlamış, YEDAM' a gerekli yönlendirmeler yapılmıştır.
- **1 kişinin** Bolu' da Psikiyatri Servisine yatışı ve takibi yapılmıştır.
- **1 kişi** tedavisi sonucunda temiz kaldığı için işe yerleştirilmiştir.

Bireysel Destek Biriminde bağımlı ile birebir ilgilenilecek, Toplumsal Destek Biriminde eğitim, bilinçlendirme ve sahada yaygınlaştırma eğitimleri yapılacak, Kurumsal Destek Biriminde ise tedavi sürecinin aksaklıklara yol açmaması için çözüm takibi yapılacaktır.

Altındağ Sosyal Hizmet Merkezinde madde bağımlılığı öyküsü olan ve İl Müdürlüğüne müracaatı bulunan bireylere ve ailelerine, durumlarına uygun olacak sosyal hizmet modelleri çerçevesinde, danışmanlık, rehberlik ve yönlendirme hizmetleri sunulmuştur. Bu kapsamda;

- **6 müracaatçı**, AMATEM'e ya da Hastanelerin Psikiyatri Birimlerine (Devlet hastanesi ya da Özel Hastaneye) yönlendirilmiştir.
- **2 müracaatçı**, İŞKUR'a yönlendirilmiştir.
- **1 müracaatçı** ve ailesine, 3 kez, sosyal ve ekonomik destek hizmeti (geçici süreli ekonomik destek - 3 kat) sunulmuştur.
- **1 müracaatçının** çocuğu hakkında 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında Danışmanlık Tedbiri kararı istendi.
- **1 müracaatçı**, YEDAM (YEŞİLAY)'a yönlendirildi.

Antalya ili Kepez Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü Sosyal Uyum Birimi Pilot Uygulaması 2017 yılında başlamış olup, 2020 yılında bakanlık kararı ile faaliyetine son verilmiştir. Birimin kapatılmış olduğu 2020 yılı Şubat ayı sonrası, Antalya İli Kepez Sosyal Hizmet Merkezi'nde görevli 1 meslek elemanı tarafından kuruluşa başvuru yapan bağımlı ve bağımlı yakınlarına rehberlik yapılarak, tedavi ve danışmanlık için gerekli yönlendirmeler yapılmıştır.

Alanya Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğünde bağımlılıkla mücadele kapsamında 2018-2023 yılları arası yapılan çalışmalar;

- **32 çocuk** hakkında uyuşturucu uyarıcı madde bağımlılığının tedavisi için 5395 Sayılı ÇKK gereği sağlık tedbiri kararı talep edilmiştir.
- **18 yetişkin** birey ile madde bağımlılığı tedavisi için yönlendirici rehberlik hizmeti sağlanmıştır. Bu kişilerin tedavi ve rehabilitasyon süreçlerinde görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Ardahan ilinde tespit edilen bağımlı birey ile ikamet adresinde görüşme sağlanmıştır. Yeşilay'a yönlendirme yapılmış ve süreç içinde rehberlik ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmiş ve tedavisi tamamlanmıştır.

Burdur ili Bucak Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü tarafından yapılan bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri şu şekildedir:

2018	Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında ailelere yapılan rutin ziyaretlere “Madde Kullanımının Zararları” konusunda duyarlılığı içeren bilgilendirmede eklenmiş ve 172 hanede bu bilgilendirme yapılmıştır.
2019	Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında ailelere yapılan rutin ziyaretlere “Madde Kullanımının Zararları” konusunda duyarlılığı içeren bilgilendirmede eklenmiş ve 237 hanede bu bilgilendirme yapılmıştır.
	Burdur Valiliği AÇIK KAPI birimine başvurusu bulunan tarafımıza bilgileri gönderilen başvurulara istinaden 15 haneye sosyal inceleme yapılarak SİR düzenlenmiştir.
2020	Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında ailelere yapılan rutin ziyaretlere “Madde Kullanımının Zararları” konusunda duyarlılığı içeren bilgilendirmede eklenmiş ve 281 hanede bu bilgilendirme yapılmıştır.
	Burdur Valiliği AÇIK KAPI birimine başvurusu bulunan tarafımıza bilgileri gönderilen başvurulara istinaden 10 haneye sosyal inceleme yapılarak SİR düzenlenmiştir.
	Tarafımıza yapılan bildirim üzerine 1 aile ile görüşme yapılmış ve aileye YEDEM ve Sağlıklı Hayat Merkezi konusunda rehberlik/yönlendirme yapılmıştır.

2021	Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında ailelere yapılan rutin ziyaretlere “Madde Kullanımının Zararları” konusunda duyarlılığı içeren bilgilendirmede eklenmiş ve 182 hanede bu bilgilendirme yapılmıştır.
	Madde bağımlısı yakını olan müracaatçılarımıza Açık Kapı ve Sağlıklı Hayat Merkezi hakkında bilgilendirme yapılarak rehberlik ve yönlendirme sağlanmıştır.
	İntihar teşebbüsünde bulunması sebebiyle görüşme yapılan 2 vatandaşımızın bağımlılık öyküsü olması üzerine psikolojik destek hizmetleri hakkında rehberlik edilmiş, Açık Kapı ve YEDAM hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
2022	Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP) kapsamında ailelere yapılan rutin ziyaretlere “Madde Kullanımının Zararları” konusunda duyarlılığı içeren bilgilendirmede eklenmiş ve 123 hanede bu bilgilendirme yapılmıştır.
	Saha ziyaretinde eşinin alkol bağımlısı olduğunu ve tedavi düşüncesinin olmadığını ifade eden 1 kadın vatandaş , kendisi ve çocuklarının bağımlı yakını kapsamında danışmanlık alabileceği hususunda bilgilendirilmiş ve YEDAM’a yönlendirilmiştir.
	Bucak İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından hazırlanan Vaka Bildirim Formuna istinaden madde bağımlısı 1 vatandaşın ailesi YEDAM ve Bucak Sağlıklı Hayat Merkezi Psikolojik Destek Hizmetleri kapsamında bilgilendirilmiştir.

Burdur Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü tarafından yapılan 2022 bağımlılık şüphesi olan **6 kişi** Burdur Devlet Hastanesine, **2 kişi** ise AMATEM’e yönlendirilmiştir.

Çorum Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı hizmet vermekte olan Sosyal Hizmet Merkezleri tarafından Sosyal İnceleme yapıp görüşme gerçekleştirilen 15 aileden 8 tanesini Yeşilay Danışmanlık Merkezine 7 tanesini ise AMATEM’e yönlendirilmiştir. Aileler ile bu süreçte iletişimde kalınarak süreç takip edilmiştir.

Denizli Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğüne sosyal uyum çalışmaları titizlikle takip edilmiştir. Bu doğrultuda SHM bünyesinde bir ekip oluşturularak vatandaşlara hizmet vermeye devam edilmiştir.

Bu kapsamda;

- Bağımlılıkla Mücadele Koordinasyon Kurulunca yürütülen çalışmada; her ay düzenli olarak planlanan AMATEM’de yatan hastalarla taburcu sonrası ihtiyaçlarını belirlemek amacıyla kurumlardan katılan uzmanlarla Pamukkale Üniversitesi AMATEM Servisi ve Denizli Devlet Hastanesi AMATEM Servisi ziyaretlerine katılım sağlanmıştır.
- YEDAM merkezinde; Denizli İŞKUR İl Müdürü ve personeli, YEŞİLAY Bölge Şube Müdürü ve personeli, Denizli Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürü ve Sosyal Uyum Birimi personelinin katılımı ile toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda işbirliği için yapılabilecek konular hakkında görüşmeler yapılmıştır.
- 26 Haziran 2019 Dünya Uyuşturucu Kullanımı ve Kaçakçılığı Günü sebebiyle İl Sağlık Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü ve İl Gençlik Ve Spor Müdürlüğünün Katılımı İle Etkinlik gerçekleştirilmiştir. Etkinlikte Sosyal Uyum Birimi Hakkında Bilgilendirme yapılmıştır.
- Sosyal Hizmet Merkezine 20 müracaatçı başvuru yapmıştır.
 - ✓ **14 müracaatçı** iş ihtiyacı sebebiyle İŞKUR’a yönlendirildi.
 - ✓ **1 müracaatçıya** tedavi sırasında ihtiyaçlarını gidermesi için katli Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti sağlandı.
 - ✓ **1 müracaatçıya** ise küçük çocuğu adına 1 yıl (12 ay) süreli Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti sağlandı.
 - ✓ **2 müracaatçımız** boş zamanlarını değerlendiremediğini ifade etmesi sebebiyle;
 - ✓ **1 kişi** için birimimiz tarafından Gençlik Merkezinden randevu alınarak yönlendirme yapıldı.
 - ✓ **1 kişi** ise yaş olarak Gençlik Merkezine uygun olmadığı anlaşıldığından Halk Eğitim Merkezine yönlendirildi.

Diyarbakır Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından 2018-2022 Yılları arasında madde bağımlılığıyla ilgili gelen başvurular değerlendirilerek 3 kişi Diyarbakır İl Sağlık Müdürlüğü ve YEDAM’a (Yeşilay Danışmanlık Merkezi) yönlendirilmiştir.

Edirne ili Hane Ziyaretleri kapsamında bağımlılık bulgusu gözlenen kişiler veya bağımlılık ile mücadele kapsamında destek isteyen kişiler Sağlık Müdürlüklerine ve YEDAM’lara yönlendirilmektedir. Bu kapsamda 2018 – 2022 yılları arasında gerçekleşen hane ziyaretlerinde **2018: 6 – 2019: 5 – 2020: 4 – 2021:6 – 2022: 8** olmak üzere toplam **29 Kişi** YEDAM ve İl Sağlık Müdürlüğüne yönlendirilmiştir.

Hatay ilinde il genelinde uyuşturucu madde kullandığı İl Emniyet Müdürlüğü tarafından tespiti sağlanan **383 kişinin** listesi Valiliğe iletilmiş, Valilik de ilgili listeyi Hatay Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne iletmış olup bu kişilere ve ailelerine sosyal inceleme yapılarak gerekli tedbirlerin alınmasını talep etmiş, talebe istinaden uyuşturucu madde kullanan bu kişilere ve ailelere sosyal inceleme gerçekleştirilerek gerekli sosyal hizmet modelleri uygulanmış ve tedbirler alınmıştır.

Bu kapsamda;

- Uyuşturucu kullanan **115 kişiye** danışmanlık hizmeti,
- **21 aileye** Aile Danışmanlığı hizmeti,
- **24 aileye** SED hizmeti,
- **125 kişi** AMATEM/ÇEMATEM/YEDAM'a yönlendirme,
- **15 kişi** İŞKUR'a yönlendirme,
- **3 kişiye** sağlık tedbiri alınması,
- **2 kişi** İl Göç Müdürlüğüne yönlendirme hizmetleri verilmiştir.

Ayrıca bağımlı bireylerin uygun hizmet modelleri ve tedavi merkezlerine yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Hatay Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün tespit ettiği veya İl Müdürlüğüne başvuran bağımlı bireyler ile çevresinin uygun tedaviyi alabilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda **135 kişiye** bireysel ve aile danışmanlığı hizmeti verilmiş, **400 kişinin** ise AMATEM, ÇEMATEM, YEDAM gibi tedavi edici kurumlara yönlendirilmesi yapılmıştır.

Antakya ilçesinde Roman vatandaşların yoğun olarak yaşadığı mahallelerde madde bağımlıları ile ilgili çalışma yürütülmektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının ortak çalışması, madde kullanan vatandaşların tedaviye yönlendirilmesi ve aile içi iletişim, çatışma çözme becerileri kazandırılması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda;

- **44 kişiye** danışmanlık hizmeti
- **18 aileye** SED yardımı
- **4 aileye** Aile Danışmanlığı hizmeti
- **12 kişi** AMATEM'e yönlendirme
- **76 kişiye** Yeşilay hizmetleri tanıtılması ve yönlendirilme sağlanmıştır.

Erzincan ilinde Tercan ilçesinde Tercan İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından Erzincan Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bildirilen **2 çocuk** için eğitim tedbiri talep edilmiştir. Ayrıca Erzincan İl Emniyet Müdürlüğü tarafından Erzincan Aile ve Sosyal Hizmet İl Müdürlüğüne bildirilen **2 çocuk** için 5395 sayılı kanun kapsamında Erzincan Aile Mahkemesinden sağlık tedbiri talep edilmiştir.

İstanbul ili Bağcılar Sosyal Hizmet Merkezinde 2018-2022 yılları içerisinde; Ebeveynin bağımlı olduğu toplam **8 aileye**, aile üyelerinin mağdur olmaması adına Sosyal ve Ekonomik Destek bağlanmıştır. Bağımlı bireylere tedavi olabilecekleri veya rehabilitasyon sürecini tamamlayabilecekleri yerler hakkında gerekli rehberlik ve yönlendirme işlemi gerçekleştirilmiştir.

Hanede bağımlı birey olan toplam **4 çocuğa** Korunmaya İhtiyacı Olan Çocuk dosyası olarak işlem yapılmış hanedeki bağımlı bireye yönelik gerekli rehberlik ve yönlendirme işlemi gerçekleştirilmiştir.

Danışmanlık Tedbir kararı verilen toplam 4 dosyada bağımlı birey bulunmakta olup, kişiye gerekli rehberlik ve yönlendirme yapılmış, kendisi ve aile üyeleriyle Danışmanlık Tedbiri kapsamında görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Başakşehir Sosyal Hizmet Merkezinde ilgili hizmet modellerinden faydalanmak için başvuruda bulunan veya diğer kanallardan gelen talep doğrultusunda yapılan sosyal inceleme sonucunda; Sosyal ve Ekonomik Destek, Sağlık Tedbiri, İlçe Sağlık Müdürlüğü, AMATEM ve YEDAM' a yönlendirme yapılmaktadır.

Bu kapsamda;

2019-2020 yılları arasında;

- **11 aileye** yönlendirme ve rehberlik,
- **4 aileye** sosyal ve ekonomik destek,
- **2 kişiye** sağlık tedbiri,
- **3 kişiye** danışmanlık tedbiri,

2021-2022 yılları arasında;

- **17 aileye** yönlendirme ve rehberlik,
- **7 aileye** sosyal ve ekonomik destek,
- **3 kişiye** sağlık tedbiri,
- **5 kişiye** danışmanlık tedbiri sağlanmıştır.

Beykoz Sosyal Hizmet Merkezinden hizmet alan ebeveynlere rehberlik edilerek YEDAM ve Sağlık Kuruluşlarına yönlendirilmekte, gerekli durumlarda önleyici tedbirler uygulanmaktadır. Beykoz Sosyal Hizmet Merkezinden hizmet alan ebeveynlerin bazıları bağımlı olup danışmanlık, rehberlik ve yönlendirme hizmetleri sunulmaktadır. Ancak danışmanlık hizmetine ve YEDAM ile işbirliğine kapalı oldukları için çocuğun iyilik hali gözetilip bağımlı ebeveynlerin bazıları için 6284 sayılı kanun kapsamında önleyici tedbir alınarak mahkemeye rapor sunulmaktadır. Bu süreç içerisinde;

- **35 kişi** YEDAM'a ve Sağlık kuruluşlarına yönlendirilmiştir.
- **35 ebeveyn** için 6284 sayılı kanun kapsamında önleyici tedbir alınmıştır.

Beylikdüzü Sosyal Hizmet Merkezinde danışmanlık tedbiri yürütülen; parçalanmış aile ve ailenin ihmali sebebiyle danışmanlık tedbiri verilen 3 çocuğun bağımlılık geçmişi olduğu tespit edilmiş olup, aileye gerekli rehberlik ve yönlendirme yapılmıştır. E-devlet sistemi üzerinden bağımlılık kaynaklı sorunlar sebebiyle bireysel danışmanlık başvurusu yapan **20 kişi** YEDAM'a yönlendirilmiştir.

İstanbul Anadolu Yakasında bulunan 9. Kadın Konukevinde Kuruluşa başvuran ve madde bağımlısı olduğu anlaşılan kadınlar Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi AMATEM'e kuruluş aracılığıyla götürülmektedir. Bu kapsamda;

- 2018 yılında 12 kişi,
- 2019 yılında 7 kişi,
- 2020 yılında 6 kişi,
- 2021 yılında 5 kişi,
- 2022 yılında 5 kişi

Toplam **35 kişi** AMATEM'e yönlendirilmiştir.

İstanbul Avrupa Yakasında bulunan 9. Kadın Konukevinde Kuruluştan hizmet alan ve madde bağımlılığı beyanıyla başvuru yapan kadınlar Bakırköy Mazhar Osman Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi AMATEM Madde ve Alkol Polikliniği'ne yönlendirilmiştir. Bu kapsamda;

- 2018 yılında **21 kadın**,
- 2019 yılında **19 kadın**,
- 2020 yılında **10 kadın**,
- 2021 yılında **16 kadın**,

- 2022 yılında **13 kadın**,

Toplam **79 kadın** AMATEM'e yönlendirilmiştir.

İstanbul ili Avrupa Yakası'nda İl Müdürlüğüne bağlı madde geçmişi olan çocukların kaldığı Kemerburgaz Çocuk Destek Merkezi ve Ağaçlı Çocuk Destek Merkezinde kalan çocuklara yönelik tedavi için ÇEMATEM'e ve ilgili sağlık birimlerine yönlendirme, Sağlık Tedbiri ve Danışmanlık Tedbiri uygulanmıştır. Bu kapsamda;

- 2018-2022 tarihleri arasında Kemerburgaz Çocuk Destek Merkezine toplam **640 çocuk** kabulü yapılmış, ÇEMATEM' e **291 çocuk** yönlendirilmiş, **171 Çocuğa** Sağlık Tedbiri, **107 Çocuğa** Danışmanlık Tedbiri uygulanmıştır.
- 2018-2022 tarihleri arasında Ağaçlı Çocuk Destek Merkezine toplam **258 çocuk** kabulü yapılmış, ÇEMATEM' e **152 çocuk** yönlendirilmiş, **44 Çocuğa** Sağlık Tedbiri, **8 Çocuğa** Danışmanlık Tedbiri uygulanmıştır. **176 Çocuk** Psikososyal destek eğitim sürecini tamamlamıştır.

İstanbul ili Kartal Sosyal Hizmet Merkezinde sosyal uyum hizmetleri sunulmaktadır. Bu kapsamda;

- 1 kişi SED hizmet modelinden yararlanmıştır.
- 1 çocuk hakkında Sağlık Tedbiri Kararı alınmıştır.
- 10 kişiye rehberlik yapılmış ve 10 kişi AMATEM'e yönlendirilmiştir.
- İstanbul Anadolu Denetimli Serbestlik Birimi'nden Uzman Nurcan Akile IRKILATA ile birebir görüşülerek denetimli serbestlik için gelen gençlerimizin birime yönlendirilmesi adına görüşme yapılmıştır.
- 06.02.2019, 06.03.2019, 03.04.2019, 02.10.2019 tarihlerinde Erenköy AMATEM Bahar Merkezinde düzenlenen Multidisipliner Vizite katılım sağlanmış, toplantılara katılım sağlayan Başhekim, AMATEM biriminde görevli doktor, hemşire, psikolog ve sosyal çalışmacılara, İŞKUR, Halk Eğitim Merkezi, İlçe Sağlık Müdürlüğü görevlilerine birimin faaliyetleri hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Kartal İlçesinde bulunan 26 okul bünyesinde okul müdürleri ve rehberlik servisine birimin faaliyetleri hakkında bilgilendirme yapılmış, faydalanıcı yönlendirmesi yapılması talep edilmiştir.

Sancaktepe Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü tarafından 2018 yılında ailede madde bağımlılığı olması nedeniyle 5395 sayılı kanun gereği 6 çocuk hakkında danışmanlık, eğitim, sağlık tedbiri alınmış, 13 çocuğa SED bağlanmış, bu ailelerden 18 kişi madde bağımlılığı nedeniyle tedaviye yönlendirilmiştir. 83 aileye ev ziyareti düzenlenmiştir. 3 kişiye bireysel danışmanlık verilmiştir.

Sancaktepe Sosyal Hizmet Merkezinde 2022 yılında Sancaktepe Kaymakamlığı önünde ve Necmettin Erbakan Külliyesinde stant çalışması yapılmıştır. Yapılan stant çalışmalarında; vatandaşlara yönelik farkındalık çalışmaları yürütülmüş, halkın kurulan stantlara yoğun ilgisi gözlenmiştir. Kurulan stantlarda dağıtılan broşür ve kullanılan afişler farkındalığa katkı sunmuştur.

Sultanbeyli Sosyal Hizmet Merkezinde 5 aileye danışmanlık hizmeti verilmiş; 10 kişi ise tedavi merkezlerine yönlendirilmiştir.

Kırşehir ilinde İl Valilik Makamı talimatı gereğince İl Müdürlüğü, İl Müftülüğü ve İl Sağlık Müdürlüğünde görevli personellerden bir ekip oluşturularak 04-08.02.2019 tarihleri aralığında madde bağımlısı bireylerin hanelerine ziyaret gerçekleştirilmiştir. Hanelerinde ziyaret edilmeyi kabul eden madde kullanımını sonlandıran 5 yetişkin birey ve aileleri ziyaret edilerek hanelerinde ihtiyaç tespiti yapılmıştır. İhtiyaçları olduğu tespit edilen bireyler Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürlüğüne yönlendirilmiştir.

Kütahya ilinde uyuşturucu ve madde bağımlısı kişilerin YEDAM'a ve ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirilmesi faaliyeti, danışmanlık tedbiri uygulanmıştır. Bu kapsamda, **34 kişi** madde kullanımını sebebiyle YEDAM ve ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirilmiş olup **80 kişiye sağlık tedbiri** alınmıştır.

Malatya ilinde 2018-2022 tarihleri arasında Malatya İl Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube Büro Amirliği tarafından;

- 2018 yılında 55 dosya hakkında işlem yapılmış **11 çocuk** hakkında Danışmanlık Tedbiri ve Sağlık Tedbir kararı alınmıştır.
- 2019 yılında 42 dosya hakkında işlem yapılmış **5 çocuk** hakkında Danışmanlık Tedbiri ve Sağlık Tedbir kararı alınmıştır.
- 2020 yılında 31 dosya hakkında işlem yapılmış **9 çocuk** hakkında Danışmanlık Tedbiri ve Sağlık Tedbir kararı alınmıştır.
- 2021 yılında 57 dosya hakkında işlem yapılmış **13 çocuk** hakkında Danışmanlık Tedbiri ve Sağlık Tedbir kararı alınmıştır.

- 2022 yılında 63 dosya hakkında işlem yapılmış 14 çocuk hakkında Danışmanlık Tedbiri ve Sağlık Tedbir kararı alınmıştır.

Mardin ilinde bağımlılıkla mücadelede sosyal uyum kapsamında 2018-2022 yılları arasında yapılan çalışmalar şu şekildedir:

- **Sağlık Tedbiri Talep Edilen Kişi Sayı: 28**

6284 kapsamında şiddet uygulayan madde bağımlısı kişiler hakkında alınan tedbiri ifade etmektedir.

- **Danışmanlık İstenilen Kişi Sayısı: 4**

KMÇ Birimi tarafından 2018-2022 tarihleri arasında işlem yapılan madde kullanan çocuk ve aile sayını ifade etmektedir.

- **Amateme Yönlendirilen Kişi Sayısı:14**

Müdürlüğümüzce şiddet uygulayan ve Madde(Uyuşturucu) kullanan 4 kişi Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası tarafından yönlendirilmiştir.

- **Sosyal Ekonomik Destek Hizmetine Yönlendirilen Kişi Sayısı:4**

Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası ve Asdep Hane Ziyaretleri sırasında tespit edilen madde kullananların aileleri Sosyal Ekonomik Destek Hizmetine yönlendirilmiştir.

Mersin ilinde 2022 Yılı Kasım ayı itibariyle Sosyal Hizmet Merkezleri tarafından yapılan yönlendirmeler şu şekildedir:

- SYDV Yönlendirme: **60 birey**
- İlçe Sağlık ve AMATEM Yönlendirme: **45 birey**
- İŞKUR Yönlendirme: **9 birey**
- Halk Eğitim Yönlendirme: **4 birey**
- Yatarak Tedavi için Mahkemeye Başvuru/Yönlendirme: **2 birey**

Muş ilinde İl Müdürlüğü tarafından, 2018-2022 Muş il ölçeğinde Madde Bağımlısı ve /veya madde kullanımına eğilimli **198 çocuk** tespit edilmiş ve **1 çocuğa** danışmanlık tedbiri, aileye ziyaretleri gerçekleştirilip rehberlik hizmeti verilmiştir. Madde kullanımının olduğu hanelere gerekli bilgilendirmeler yapılmış, psikososyal destek sağlanmış, bakanlığımızın hizmet modelleri hakkında bilgi verilmiştir.

Niğde ilinde 2019 yılında Niğde İl Sağlık Müdürlüğü koordinesinde Niğde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından Uyuşturucu ile Mücadele İl Eylem Planı kapsamında **71 bağımlı birey** ile tedaviye ikna etmek amacıyla görüşme yapılmıştır. **4 kişi** tedavi olma amacıyla Niğde İl Sağlık Müdürlüğüne yönlendirilmiştir. 2021 yılında; **123 bağımlı** kişi ile tedaviye ikna etmek amacıyla telefon ile aranmıştır. **6 kişi** Niğde Eğitim ve Araştırma Hastanesine tedavi ve destek almaları amacıyla yönlendirilmiştir. Çocuklarının bağımlı olduğunu beyan ederek Müdürlüğe başvuran **4 aileye** rehberlik ve yönlendirme yapılmıştır. 2022 yılında ise hizmet modellerinden yararlanan ve eğitim sistemi içinde yer almadığı tespit edilen ortaöğretim yaş grubu **5 çocuğa** tütün, madde ve teknoloji bağımlılığı konularında gerekli rehberlik ve yönlendirmeler yapılarak düzenli takipleri sağlanmaktadır.

Rize Sosyal Hizmet Merkezi tarafından 2020 yılı içerisinde madde kullanımı ya da madde kullanım şüphesi nedeniyle 3 çocuk hakkında koruyucu ve destekleyici tedbir kararları alınmıştır. 2 çocuk hakkında sağlık, 3 çocuk hakkında danışmanlık ve 1 çocuk hakkında eğitim tedbiri uygulanmış ve çocukların gerekli tedavi ve rehabilitasyon süreçleri takip edilmiştir. Süreç sonrasında çocukların sosyal yaşam becerilerinin geliştirilmesi amacıyla eğitsel faaliyetler uygulanmıştır. (Etkili iletişim becerileri, iletişimi başlatmak-sürdürmek ve sosyal talepler hakkında farkındalık eğitimleri) 2020 yılı içerisinde tütün, alkol ve madde kullanımı kapsamında **6 kişi** YEDAM'a yönlendirilmiş, bireylere gerekli rehberlik hizmeti sağlanmıştır. 2021 yılı içerisinde tütün, alkol ve madde kullanımı kapsamında **17 kişi** YEDAM'a yönlendirilmiş, bireylere gerekli rehberlik hizmeti sağlanmıştır. 2022 yılı Kasım ayı itibari ile tütün, alkol ve madde kullanımı kapsamında **10 kişi** YEDAM'a yönlendirilmiş, bireylere gerekli rehberlik hizmeti sağlanmıştır.

Sakarya ilinde bağımlılıkla mücadele kapsamında İl Müdürlüğüne bağlı Sosyal Hizmet Merkezlerinde yapılan müracaatlarda ilgili kişilere gerekli danışmanlık, yönlendirme ve mesleki çalışmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda;

- Adapazarı İzzet Şükrü Enez Sosyal Hizmet Merkezimizde **30 kişiye danışmanlık hizmeti**, **4 aileye** danışmanlık hizmeti verilmiştir. **8 kişi** AMATEM'e, **20 kişi** YEDAM'a yönlendirilmiştir.
- Karasu Sosyal Hizmet Merkezimizde **3 kişiye** 4721 sayılı TMK gereğince Tedavi Amaçlı Kişisel Koruma Kararı çıkartılmıştır. **8 kişi** Sakarya AMATEM'e

yönlendirilmiştir. **3 çocuk** hakkında 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu 5/1-d bendi gereği Sağlık Tedbir Kararı çıkarılmış ve Sakarya ÇEMATEM'e yönlendirilmiştir.

- Akyazı Sosyal Hizmet Merkezimizde Madde bağımlılığı bulunan **40 vatandaş** Akyazı Sulh Hukuk mahkemesi 4721 Sayılı TMK gereğince Tedavi Amaçlı Kişisel Koruma Kararı ile AMATEM'e tedavi olması amacıyla ve aynı 40 vatandaş ve aileleri uzman desteği alması için YEDAM'a yönlendirilmiştir.
- Geyve Sosyal Hizmet Merkezimizde **4 kişi** AMATEM'e yönlendirilmiştir.
- Hendek Sosyal Hizmet Merkezimizde **2 çocuk** hakkında 5395 sayılı çocuk koruma kanunu 5/1-d bendi gereği Sağlık Tedbir Kararı çıkarılmıştır. **2 aileye** danışmanlık hizmeti verilmiş, **2 yetişkin kişi** için kişisel koruma kararı alınmıştır.

Rize ili Ardeşen ilçesinde 2021 yılı içerisinde madde bağımlılığı konusunda 2 yetişkin İl Sağlık Müdürlüğüne yönlendirilmiştir. 2021 ve 2022 yılı içerisinde tütün, alkol ve madde bağımlılığı konusunda 3 yetişkin ise YEDAM'a yönlendirilmiştir. 2022 yılı içerisinde madde kullanımı ya da madde kullanım şüphesi nedeniyle 1 çocuk hakkında koruyucu ve destekleyici tedbir kararları alınmıştır. Alınan karar doğrultusunda 1 çocuğa bakım tedbiri kararı uygun görülmüştür. 2022 yılı içerisinde 2 yetişkin kişi AMATEM'e yönlendirilmiştir.

Siirt ilinde aile bireylerinin herhangi biri madde kullandığı için danışmanlığa ihtiyaç duyan birey ve ailelere Aile Danışmanlığı hizmeti verilmiş, çocuklar için 5395 sayılı kanun kapsamında haklarında Danışmanlık Tedbiri uygun görülmüştür. Bu kapsamda **5 aileye** Aile Danışmanlığı hizmeti verilmiş, **7 çocuk** hakkında da 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında Danışmanlık Tedbiri alınmıştır. **3 aile** Yeşilay'a yönlendirilmiştir.

Yine Siirt ilinde 01.02.2021-30.11.2022 tarihleri arasında ASDEP (Aile Sosyal Destek Projesi) kapsamında ulaşılan ailelerde bağımlılığın zararları ve madde bağımlılığı konusunda bilgilendirme yapılmıştır. Uyuşturucu madde geçmişi olduğu tespit edilen **10 aileye** gerekli rehberlik ve yönlendirme yapılmıştır. Aileler YEDAM ve AMATEM'e yönlendirilmiştir

Sivas ilinde Mobil ekip (sokakta yaşayan/çalıştırılan çocuklara yönelik olarak dilendirilen, madde kullanan çocuklar dâhil olmak üzere), Emniyet bildirim(SSÇ, Mağdur),Gelen Müracaatlar (CİMER, E-Devlet, SED, ALO 183...) neticesinde;

- 2018 yılında **21 çocuk** 5395 kapsamında değerlendirilerek **6 çocuk** hakkında sağlık tedbiri alınmıştır. Mobil ekip kapsamında ise **12 çocuk** 5395 kapsamında değerlendirilmiştir.

- 2019 yılında **1 çocuk** 5395 kapsamında değerlendirilerek herhangi bir tedbire ihtiyaç duyulmamıştır. Mobil ekip kapsamında ise **3 çocuk** 5395 kapsamında değerlendirilmiştir.
- 2020 yılında toplam **10 vaka** tespit edilmiş. **2 vakaya** Danışmanlık Tedbiri alınmış, **1 vakaya** ekonomik destek hizmetinden yararlandırılmış, **7 vakaya** rehberlik ve yönlendirme yapılmıştır. Mobil ekip kapsamında ise **8 çocuk** 5395 kapsamında değerlendirilmiştir.
- 2021 yılında toplam **11 vakadan; 3 vakaya** Sağlık Tedbiri, **2 vakaya** Danışmanlık tedbiri, **1 vakaya** Eğitim Tedbiri alınmıştır. **3 vakaya** rehberlik ve yönlendirme yapılmıştır. 1 vakaya SED hizmetine yönlendirilmiştir. Mobil ekip kapsamında ise **48 çocuk** 5395 kapsamında değerlendirilmiştir.
- 2022 yılında toplam (Kasım 2022'e kadar) **14 vaka** tespit edilmiş olup her vaka için danışmanlık hizmeti sunulmuştur. 14 vakanın 9'u 5395 kapsamında değerlendirilerek herhangi bir tedbire ihtiyaç duyulmamıştır. Ayrıca **3 aile** YEDAM'a yönlendirilmiştir. Mobil ekip kapsamında ise **93 çocuk** 5395 kapsamında değerlendirilmiş olup **2 danışmanlık** tedbiri **6 eğitim tedbiri** alınmıştır.

Toplamda 2018-2022 yılları arası toplam **221 aile** ve çocuğa sosyal hizmet modelleri kapsamında danışmanlık hizmeti verilmiş olup ilgili kurumlara gerekli yönlendirme yapılmıştır.

Şırnak ilinde Cizre ilçesinde "Madde Kullanıcısı/Bağımlısı Bireylerin Tedavi Sürecine İlişkin Bilgilendirilmesi, Kaygı Düzeylerinin Düşürülmesi, Tedaviye ve Kamu Kaynaklarına Erişimlerinin Kolaylaştırılması" çalışmaları kapsamında 2018-2022 yılları arasında 51 madde kullanıcısı/bağımlısı birey ve refakatçileri (anne, baba, ağabey, amca, kardeş vs.) ile madde bağımlılığı tedavi sürecinin öncesi, sırası ve sonrası hakkında 200'ü aşkın detaylı bireysel görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Danışanlar, Şırnak ilinde AMATEM/ÇEMATEM'in olmayışından dolayı tedavi imkânı bulunan başka bir sağlık kuruluşuna sevkleri yapılması amacıyla Cizre Devlet Hastanesi Psikiyatri Polikliniğine yönlendirilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen danışanların talepleri doğrultusunda tedaviye ulaşmalarını kolaylaştırmak amacıyla sosyoekonomik olarak düşük düzeyde olan ebeveynler Cizre Sosyal Yardımlaşma Vakfı Başkanlığına yönlendirilmiş, yapılması gerekli görülen sosyal yardım konusu Kaymakamlık Makamına arz edilmiş ve bu bağlamda olumlu geri dönüş alınmıştır. Böylelikle madde kullanıcısı/bağımlısı bireyin sağlık kuruluşuna erişimi kolaylaştırılmıştır. Tedavi sonrasında danışanlara talepleri doğrultusunda gerekli rehberlik ve danışmanlık hizmeti

sunulmaya devam edilmektedir. 2018-2022 yılı Kasım ayı itibariyle, **51 madde** kullanıcısı/bağımlısı birey ve aileye madde bağımlılığı konusunda danışmanlık hizmeti verilmiş olup bu kişiler tedavi merkezlerine (AMATEM, ÇEMATEM) yönlendirilmiştir. **24 birey** ekonomik destek amacıyla SYDV'ye yönlendirilmiştir.

Tokat ilinde 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununun 5. Maddesine istinaden yapılan çalışmalar gereğince,

- 2019 yılında 2 çocuğa yönelik Sağlık Tedbir kararı alınmıştır.
- 2020 yılında 1 çocuğa yönelik danışmanlık ve sağlık tedbir kararı alınmıştır.
- 2021 yılında 1 çocuğa yönelik sağlık ve eğitim tedbir kararı alınmıştır.
- 2022 yılında 2 çocuğa yönelik danışmanlık, sağlık, eğitim tedbir kararı; 1 çocuğa yönelik danışmanlık-sağlık tedbir kararı; 1 çocuğa yönelik de sağlık, danışmanlık ve bakım tedbir kararı alınmıştır.

Tunceli Merkez SHM'de meslek elemanları tarafından gerçekleştirilen Rehberlik Danışmanlık faaliyetleri kapsamında **10 Kişi** AMATEM'e yönlendirilmiştir.

Yalova ilinde bağımlılıkla mücadele kapsamında İl Müdürlüğüne bağlı Sosyal Hizmet Merkezlerinde yapılan müracaatlarda ilgili kişilere gerekli danışmanlık, yönlendirme ve mesleki çalışmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda;

- Sosyal Hizmet Merkezi birimlerine gelen vakalarda hanede madde kullanımı olduğu beyan edildiğinde ilgili personel tarafından YEŞİLAY ve YEDAM'a yönlendirme yapılmaktadır. 2022 yılında **44 kişi** yönlendirilmiştir.
- ASDEP hane ziyaretleri esnasında hane halkı tarafından madde kullanımı beyan edildiğinde ilgili personel tarafından YEŞİLAY ve YEDAM'a yönlendirme yapılmaktadır. 2022 yılında **17 kişi** yönlendirilmiştir.
- TBM Formatörleri tarafından verilen eğitimler sonrasında katılımcılardan hanelerinde bağımlılık olduğu beyan edildiğinde YEŞİLAY ve YEDAM'a yönlendirme yapılmaktadır.
- Çocuklar Güvende Programına Kolluk Kuvvetleri tarafından **4 çocuk** bildirilmiştir. 1 çocuk hakkında Sağlık ve Eğitim Tedbiri alınmış, diğerleri 18 yaşını doldurdıkları için YEŞİLAY ve YEDAM'a yönlendirilmiştir.
- Ailesinde madde kullanımı olduğu iddiası olan **7 çocuk** hakkında Bakım Tedbiri alınmıştır.

- Hanede madde kullanımı olduğu beyan edilen ve Danışmanlık Tedbiri devam eden **3 çocuk** vardır.

3.4. Eğitim ve Farkındalık Çalışmaları

Bakanlığımız ve Türkiye Yeşilay Cemiyeti arasında 2017 yılında işbirliği protokolü imzalanmıştır. Protokol kapsamında 2017 yılından bu yana Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitimleri verilmektedir. Bu işbirliği protokolü ile Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Programı (TBM) kapsamında ilk olarak madde bağımlılığı ile mücadele alanında Bakanlığımızın meslek elemanlarına “Formatör Eğitimi” verilmiş ve 81 ilde Bakanlığımız formatörleri tarafından farkındalık eğitimleri vermeye başlamıştır.

TBM Eğitimleri vasıtasıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı personelinin (Taşra ve merkez personeli), kurum bakımında bulunan 15 yaş üstü çocukların ve diğer vatandaşlarımızın (Üniversiteler, askeri birlikler, muhtarlıklar ve tüm vatandaşlar) bağımlılıkla mücadele alanında farkındalıklarının artırılması amaçlanmaktadır.

TBM Eğitimleri, Bakanlığımız İl Müdürlüklerinde sosyolog, psikolog, öğretmen gibi farklı unvanlarda çalışan meslek elemanları Yeşilay ve Bakanlığımız işbirliği ile gerçekleştirilen Formatör Eğitimlerine katılarak eğitimleri başarı ile tamamladıktan sonra “Formatör” olarak hizmet vermeye başlamaktadır.

Burdur Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğünün 2022 yılında yaptığı koruyucu ve önleyici faaliyetler şu şekildedir.

- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Gölhisar MYO (3 MYO ayrı ayrı olmak üzere) Alkol ve Madde Bağımlılığı hakkında eğitim verilmiştir.
- Burdur Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve bağlı kuruluş personellerine Alkol ve Madde Bağımlılığı hakkında eğitim verilmiştir.
- Burdur SHM Müdürlüğünden SED hizmetinden yararlanan yetişkin bireylere Alkol ve Madde Bağımlılığı hakkında eğitim verilmiştir.

İstanbul ilinde 5. Kadın Konukevinde 18.08.2022 tarihinde Kadın Konukevi Hizmeti alan 7 kadına Bağımlılık ve Farkındalık Eğitimi verilmiştir

Sancaktepe Sosyal Hizmet Merkezinde 2019 yılında;

- Sancaktepe Bağımlılık Danışma Birimi tarafından Samandıra Meydanında 2, Necmettin Erbakan Külliyesinde 1 stant çalışması yapılarak 375 kişiye ulaşılmıştır.

- Sarıgazi Mahalle Çalışma Birimi tarafından bağımlılık konusunda bilinç oluşturma amacıyla mahalledeki tüm okullarda “Sağlıklı Yaşam” konulu resim yarışması düzenlemiş ve Osmangazi İlköğretim okulunda yapılan salon etkinliğinde yarışmada başarılı olan öğrencilere ilçe Kaymakamı Sayın Adnan ÇAKIROĞLU tarafından ödülleri verilmiştir.

Kahramanmaraş ili Afşin ilçesinde bağımlılıkla ilgili okullara, toplu alanlara broşür dağıtımı ve çocuklara video izletimi yapılmıştır. Andırın ilçesinde 07.09.2022 tarihinde ilçesinde Bağımlılıkla Mücadele projesi kapsamında ilçede bulunan Andırın Sadettin Çeribaş Anadolu Lisesi, Şehit Mustafa Gökçeli ÇPL, Andırın İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin katılımıyla ilçe merkezinde *Bağımlılıkla Mücadele Farkındalık Yürüyüşü* gerçekleştirilmiştir. Toplamda 6 km süren yürüyüş boyunca öğrencilerle bağımlılıktan korunmanın yolları ve önleyici engelleyici tedbirlerle ilgili söyleyişi gerçekleştirilmiş olup varış noktasında katılım gösteren çocuklara broşür dağıtıldı. (68 kişiye bağımlılıkla mücadele konulu broşür dağıtıldı)

Konya ilinde YEDAM tarafından meslek elemanlarına ‘Bağımlı Bireyle Çalışma’ eğitimi düzenlenmiştir. Bu kapsamda, **45 meslek elemanına** mesleki bilgilendirme eğitimi verilmiştir.

3.5. Düzenleme, Yönerge, Protokol, Eylem Planı vb. Çalışmalar

Ankara Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bağlı Sosyal Hizmet Merkezleri tarafından uyuşturucu ile mücadele kapsamında çalışmalar yürütülmektedir. Madde bağımlılığı, sağlık, suça karışma, eğitime devam etmeme gibi olası sorunlarla karşı karşıya bulunan sokakta çalışan/çalıştırılan 18 yaş altındaki çocukların eğitimlerine devam etmelerinin sağlanması ve bu konuda farkındalık oluşturulması için ‘12 Haziran 2017 tarihli Ankara İli Sokakta Çalıştırılan ve Dilendirilen Çocuklar İl Eylem Planı İşbirliği Protokolü’ kapsamında Sosyal Hizmet Merkezlerinde mobil ekipler oluşturulmuştur. Mobil ekipler haftanın belirli günlerinde Emniyet Müdürlüğü ve Zabıta Müdürlüğü ekipleri ile birlikte sokakta çalıştırılan çocukların tespitini yapmakta, belirlenen çocukların iletişim bilgilerini alarak, sosyal inceleme için yönlendirmekte ve çocukların sokaktan çekilmesi için gerekli sosyal hizmet müdahalelerinden yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

İstanbul İli Arnavutköy Sosyal Hizmet Merkezinde kamu kuruluşları ve paydaşlarının katkısıyla 2022-2023 yıllarını kapsayan “Arnavutköy Bağımlılıkla Mücadele İlçe Eylem Planı” hazırlanmıştır. Bu kapsamda Arnavutköy SHM olarak;

1. Sokak çocuklarına yönelik proje hazırlanması,

2. Madde kullanan ve ceza alan kişilerin ailelerinin topluma kazandırılması için proje hazırlanmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

01.11.2022-30.12.2023 tarihlerini kapsayan İlçe Eylem Planının paydaşlarını Arnavutköy İlçe Sağlık Müdürlüğü, Arnavutköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Arnavutköy İlçe Emniyet Müdürlüğü, Arnavutköy İlçe Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü, Arnavutköy İlçe Gençlik ve Spor Müdürlüğü, Arnavutköy İlçe Müftülüğü, Arnavutköy İlçe Yazı İşleri Müdürlüğü ve Arnavutköy Orman İşletme Şefliği oluşturmaktadır.

Üsküdar Sosyal Hizmet Merkezinde “*Üsküdar Bağımlılıkla Mücadele İlçe Eylem Planı*” hazırlanmıştır. Eylem Planı 01.01.2018-01.04.2020 tarihlerini kapsamaktadır. Bağımlılıkla Mücadele Eylem Planı kapsamında 2 adet proje gerçekleştirilmiştir:

1. Liseler Arası Tiyatro Yarışması
2. Tiyatro Oyunu Sergilenmesi

İzmir ili Menemen İlçesi'nde *2021 Yılı Bağımlılık Saha Çalışması Raporu*; 10 Haziran-13 Temmuz 2021 ve 27 Ekim 2021 - 3 Ocak 2022 tarihleri arasında hazırlanmıştır. Bu kapsamda Menemen ilçesinde uyuşturucu kullanmış/kullanmakta olan ve adli süreç yaşamış bireyler hakkında kişisel bilgi almak, aile öyküsü, sosyal yaşantı, eğitim ve öğretim süreci hakkında detaylı bilgi edinmek ve yapılan araştırmada edinilen donelerle uyuşturucu ile mücadele konusunda Menemen ilçesi için yerel çözüm önerileri sunma amacıyla 30 kişi ile görüşülmüştür.

2021 Yılı Bağımlılık Saha Çalışması Raporundan elde edilen veriler ise şu şekildedir:

- Madde kullanımına arkadaş ortamında merakla başladığı,
- Ailelerin sosyal hayat (arkadaş çevresi ve boş vakit etkinlikleri) ve kişisel özellikleriyle ilgili ilgisiz olmaları, yeterli ebeveynlik becerilerine(sevgi-ilgi gösterme, uygun disiplin yöntemleri uygulamama) sahip olmadıkları yeteri kadar bilinçli olmadığı,
- Ebeveynlerinin, çocuklarını madde kullanım durumunda madde kullanımını fark etme ve gerekli kurumlardan yardım alma konusunda ilgisiz ve pasif olduğu,
- Eğitim hayatlarının yarıda bıraktıkları ve bu konuda da ailenin gerekli desteği sağlamadığı,
- Eğitim hayatı yarıda kalan çocukların ebeveynlerine okul yönetimi tarafından yasal yaptırımın (adli para cezası vb. işlemler) uygulanmaması ve bunun da ebeveynlerin çocuğun eğitim hayatına devam etmesi konusunda engelleyici tutum sergilemesini zemin hazırladığı,

- Boş zamanlarını verimli değerlendiremedikleri,
- Yeni okul dönemine başlangıç (9. Sınıf ve 6. Sınıf) zamanlarında kişilerin maddeye yöneliminin ve okul terklerinin yaşandığı kanaatine varılmıştır.
- Yaşamakta olduğu mahallede uyuşturucu kullanım ve suç işleme oranının yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Kırıkkale ilinde İl Müdürlüğü Başkanlığında kamu kurum ve kuruluşlarının bağımlılıkla mücadelede koruyucu ve önleyici hizmetler kapsamında yapılacak olan faaliyetlerin, iş birliği içerisinde yürütülmesi ve mobil ekiplerin koordinasyonunun sağlanması için ilgili kurumların temsilcileri bir araya gelerek “**Madde Bağımlılığıyla Mücadele Kapsamında Koruyucu ve Önleyici Hizmetler Yönergesi**” oluşturulmuştur.

3.6. Bağımlılık ile Mücadele Değerlendirme Toplantıları

Ankara ili Sincan ilçesinde bulunan Sosyal Hizmet Merkezinde Sincan Kaymakamlığı binasında Kaymakam başkanlığında ‘*Gençlerin Ruh Sağlığının Korunması Ve Güçlendirilmesi*’ konusunda kurumlar arası işbirliği kapsamında kurum/kuruluş temsilcilerinin katılımı ile çalışma ve önerilerde bulunulduğu toplantılar düzenlenmektedir. Gençlerin Ruh Sağlığının Korunması Toplantısı 06.09.2018 tarihinde başlamıştır. Gençlik ve Spor Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Sincan Kaymakamlığı (İlçe Sağlık Müdürlüğü, Sağlıklı Hayat Merkezi, Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Gençlik ve Spor Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, SYDV), Sincan Belediye Başkanlığı düzenlenen toplantının temsilcileridir.

‘*Sincan İlçe Sağlık Müdürlüğü Vaka Değerlendirme Toplantıları*’ ise her ayın 3. haftası Çarşamba günleri Sağlık Bakanlığına bağlı Sincan Sağlıklı Hayat Merkezinde bağımlılığı önlemeye yönelik yapılmaktadır. Farklı kurumların temsilcileri kurumlarına ilişkin Bağımlılıkla Mücadele hakkında bilgi ve önerilerde bulunmaktadır. Vaka Değerlendirme Toplantıları 19.04.2022 tarihinde başlamıştır. Sincan Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü, Sincan İlçe Emniyet Müdürlüğü Sincan İlçe Jandarma Komutanlığı, Sincan İlçe Sağlık Müdürlüğü, Sincan SYDV, Sincan Açık Kapı Şefliği düzenlenen toplantının temsilcileridir.

Gaziantep ili İslahiye ilçesinde 04.08.2022 tarihinde İslahiye Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü’nde saat 14:00’ te bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen toplantıda

“Hayat Rehabilitasyon Ve Sosyal Uyum Projesi” tanıtımı yapılmış ve projenin yaygınlaştırılması kararı alınmıştır.

İslahiye Kaymakamlığı'nın 08.07.2022 tarihli 6084 sayılı yazısında Gaziantep ili Valisi Sn. Davut Gül başkanlığında gerçekleştirilen **“Hayat Rehabilitasyon Ve Sosyal Uyum Projesi”** Değerlendirme Toplantısı'nda alınan kararlara istinaden İslahiye Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü'ne temmuz-ekim ayları arasında yapılan 7 başvuru Gaziantep Yedam'a yönlendirilmiştir.

İstanbul ili Sancaktepe Sosyal Hizmet Merkezinde 2018 yılında ilçede madde bağımlılığıyla mücadele kapsamında Kaymakam Sayın Adnan ÇAKIROĞLU başkanlığında, ilçedeki kamu kurum amirlerinin katıldığı forumlar düzenlenmiştir. Bu toplantılara çoğunlukla veliler ve mahalle sakinleri katılmıştır. Toplamda 25'in üstünde toplantı ile yaklaşık 5000 kişiye ulaşılmıştır. Böylece madde bağımlılığı konusunda ilçe sakinlerinde bir farkındalık yaratılmış ve bu konuda görüş-önerileri dinlenmiştir.

Sancaktepe Sosyal Hizmet Merkezinde 05/04/2022-06/04/2022 tarihlerinde Sancaktepe Kaymakamlığı koordinasyonunda **“Ben Olsaydım”** Temalı **“Bağımlılıkla Mücadele Çalıştayı”** düzenlenmiştir. Çalıştayda bağımlılık ile mücadele çalışmaları masaya yatırılmıştır. Kurum temsilcilerinin bağımlılıkla mücadele konusunda **“Ben Olsaydım”** dediği önerilerini paylaştığı çalıştaya kamu kurumlarının amirleri, STK temsilcileri ve Mahalle Muhtarları katılım sağlamıştır. Madde, alkol, tütün ve davranışsal bağımlılık konularına yönelik genel durum ve değerlendirmelerin **“Ben Olsaydım”** teması altında ele alındığı, toplumumuzu ve insanlığı olumsuz etkileyen bağımlılıkla mücadelenin daha etkin yürütülmesi için konuya ilişkin sorunların tespit edilerek çözüm önerilerinin değerlendirilmesi sağlanmış olup bağımlılıkla mücadele çerçevesinde sorunların tespitinin yapılması, önleyici tedbirler çerçevesinde kurum ve kuruluşların alanlarına yönelik tamamlayıcı faaliyetlerin belirlenmesi, riskli bölgelere yönelik yürütülmesi gereken önleyici çalışmaların belirlenmesi hakkında istişareler gerçekleştirilmiştir.

Karaman ilinde Bağımlılıkla Mücadele Çalışmaları Vaka Değerlendirme ve Koordinasyon Kurulu Toplantısı 25/03/2022 tarihinde düzenlenmiştir. Karaman Belediye Başkanlığı, Karaman Cumhuriyet Başsavcılığı, Karaman İl Emniyet Müdürlüğü, Karaman İl Jandarma Komutanlığı, Karaman İl Müftülüğü, Karaman Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Karaman Bağımlılıkla Mücadele Derneğinin paydaşı olduğu toplantıda; Bağımlılıkla Mücadele Çalışmaları Vaka Değerlendirme ve Koordinasyon Kurulunun her ayın 3. Haftası Çarşamba günleri toplanması kararı alınmıştır.

Kırıkkale ilinde Kırıkkale Valisi başkanlığında her hafta pazartesi günü valilik toplantı salonunda, madde bağımlılığı kapsamında Kırıkkale İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, Kırıkkale Belediyesi, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Kırıkkale Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü, İl Müftülüğü, YEŞİLAY ve bağımlılıkla mücadele alanında faaliyet yürüten yerel STK'ların katılımı ile toplantılar yapılmaktadır. 07.02.2022 tarihinde yapılan toplantı sonucunda alınan karar gereği Kırıkkale Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü koordinesinde Kırıkkale Valiliği himayesinde **bağımlılığa karşı koruyucu ve önleyici faaliyetler** kapsamında **“3 Mobil Ekip”** oluşturulması ve Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesinde ‘Bağımlılıkla Mücadele Birimi (Umut Projesi Koordinasyon Birimi)’ kurulması kararı alınmıştır. Koruyucu ve Önleyici Faaliyetlerin sekretaryası İl Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Mobil ekipler ile madde bağımlılığı ile mücadele kapsamında risk ihtiyaç analizinin yapılarak toplumun her kesimine eğitim ve rehberlik hizmetinin verilmesi, uyuşturucu kullanımının engellenmesi ve bağımlılıkla mücadele edilmesi” hedeflenmektedir.

Kırşehir ilinde 08.11.2018 tarihinde Bağımlılıkla Mücadele İl Koordinasyon Kurulu Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantı sonucunda Kırşehir Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü koordinesinde; İl Müftülüğü ve İl Sağlık Müdürlüğü’nde görevli personellerden oluşan bir ekip oluşturulması ve bu ekibin bağımlılık nedeni ile yönlendiren kişiler ve yakınlarına hane ziyaretlerinde bulunulması kararı alınmıştır. Alınan karar gereğince Kırşehir Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü’nün 22.01.2019 tarih ve 56861746-779-197899 sayılı Valilik oluru ile Bağımlılık İle Mücadele Komisyonu oluşturulmuştur. Oluşturulan komisyon ile hanelerinde ziyaret edilmeyi kabul eden madde kullanımını sonlandırdığını belirten 5 yetişkin birey ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen görüşmede düzenli işi bulunmadığını ve iş talebi olduğunu belirten bireyler ilimiz İŞKUR’a yönlendirilmiştir. Ayrıca bireyler ihtiyaçları doğrultusunda Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Müdürlüğüne yönlendirilmiştir. Yapılan görüşmelerde Müdürlüğümüz aile danışmanlığı hizmeti hakkında da bilgi verilmiştir. Danışmanlık hizmetinden yararlanmak isteyen bireylerin bulunmaması nedeni ile danışmanlık hizmeti gerçekleştirilmemiştir.

Yalova ilinde Vaka Değerlendirme Toplantısı; ilgili paydaşlarla (AMATEM, ÇEMATEM, Ayaktan Tedavi Merkezleri, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Müftülüğü, Yeşilay Cemiyeti, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı) her ayın üçüncü haftası Bağımlılıkla Mücadele Çalışma Grubu

üyeleri ile toplantı yapılmakta ve toplantıda vaka sunumları gerçekleştirilmektedir. Her ay bir vaka belirlenip bu vakanın sunumu gerçekleştirilmektedir. Bu vaka sunumunda multidisipliner bir bakış açısıyla değerlendirmeler yapılmaktadır.

Ayrıca YEDAM İşbirliği ve Koordinasyon Faaliyetleri kapsamında ilgili anahtar personelin belirlenmesi, vaka yönetimi gerçekleştirilmesi, risk analizlerinin yapılması ve öncelik faaliyetlerinin belirlenmesi amacıyla YEDAM ile koordinasyon toplantıları düzenlenmiştir. Risk durumundaki vakaların tespit edilmesi, tespit edilen vakalara yaklaşım, bu vakalara gerekli sosyal hizmet modelinin uygulanması ve YEDAM'a yönlendirilmesi hususlarında iş birliği yapılmaktadır.



4.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı olarak ülkemizin topyekûn üzerinde durduğu bağımlılıkla mücadele konusunda, kurumsal kapasitesi nispetinde çalışmalarını yürütmektedir. Bağımlılıkla mücadele aşamalarından biri olan sosyal uyum sürecinde Bakanlığın tüm birimlerine hitap eden bir mevzuat bulunmamasına rağmen özellikle illerde Sosyal Hizmet Merkezleri aracılığıyla bağımlı bireylere yönelik danışmanlıklar ve yönlendirme süreçleri yürütülmektedir.

Bakanlığımız bağımlılıkla mücadelede kendi rolünün ne kadar önemli olduğunun bilinciyle bu alandaki insan kaynağını ve imkânlarını geliştirme yolunda büyük bir tasarruf ortaya koymaktadır. Bu çerçevede her Sosyal Hizmet Merkezinin bir sosyal uyum noktası olmasını arzu edilmekte ve merkezlerde görev yapan meslek elemanlarının mesleki anlamda gelişmeleri kurumsal yaklaşımımızın odak noktasını oluşturmaktadır. Bu nedenle hizmet içi eğitimler, materyal destekleri ve web tabanlı uygulamalar ile önümüzdeki dönemde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının toplumumuzu yaralayan bu büyük sorunla mücadele noktasında daha güçlü hale gelecektir.

Genç ve dinamik yapısıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sosyal uyum konusunda genel olarak özgün projeler geliştirme, illerde ve ilçelerde kamu kurum ve kuruluşlarınca geliştirilen projede paydaş rolünü üstlenme gibi çalışmalar gerçekleştirmektedir. Bu projelerde temel olarak amacın Bakanlığımızın bireylere ve ailelerle yakın ilişkisi vesilesiyle kişilere ulaşma konusundaki mahirliği, sosyal bilimlerdeki önemli insan gücü ve vatandaşlarımızın gerek duyduğu sosyal destekleri sunması olduğu görülecektir.

Ayrıca Bakanlığımız İl Müdürlükleri aracılığıyla Sosyal Hizmet Merkezlerimize başvuran vatandaşlar, vatandaş yakınları öncelikle vaka niteliğine sahip olması halinde kendilerine bir dosya oluşturulmakta, gerekli danışmanlık hizmetleri rutin olarak sürdürülmektedir. Bu kapsamda gerekli görüldüğü takdirde ileri düzey yönlendirmeler gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte vatandaşların gönüllü olarak Bakanlığımız birimlerine başvurmaması halinde arz odaklı bir hizmet anlayışı izlenmekte hane, iş yeri ziyareti gibi alternatif yöntemlere yönelmektedir. Hatta hane/aile huzurunu bozması noktasında risk görüldüğü durumlarda ilgili mercilerin de desteğiyle yasal tedbirlerin uygulanması hayata geçirilmektedir.

Bakanlığımız sosyal uyum faaliyetlerini destekleyici nitelikte koruyucu ve önleyici faaliyetlere de ciddi manada önem vermektedir. Bu noktada uzman kişi ve kurumlarca içeriği hazırlanmış olan bağımlılıkla mücadele temalı eğitim içerikler temelde Bakanlığımız hizmetlerinden faydalanan kişilere ve tüm topluma sunulmaktadır. Bu kapsamda sunduğumuz eğitim ve

farkındalık materyalleri düzenli olarak güncellenmekte, ihtiyaç halinde ek içerikler geliştirilmektedir.

Ülkemizin her bölgesinin hatta her ilinin farklı ihtiyaçlar barındırması İl Müdürlüklerimizi münferit eylem planları hazırlama konusunda harekete geçirmiştir. Bu noktada ortaya konan farklı eylem planlarının kısa ve uzun vadede kıymetli sonuçlar barındırdığı aşikârdır.

Sonuç olarak Bakanlığımız, sosyal uyum sürecinin tek boyutlu bir süreç olmadığını, bu noktada kamu kurum ve kuruluşlarıyla kişinin ihtiyaç ve beklentileri karşılama konusunda ortaklıklar gerektirdiğinin bilincindedir. Bu nedenle hizmetlerin sunulmasında istişare ve iş birliğinin yadsınamaz bir yükümlülük olduğu bu raporda bir kez daha gözler önüne serilmektedir. Bakanlığımız sosyal uyum sürecinde kişilere ve ailelere verdiği destekleri artırarak sunmaya devam edecektir.

